

महालेखापरीक्षकको
वार्षिक प्रतिवेदन
२०७९
आठबिसकोट नगरपालिका
रुकुम

महालेखापरीक्षकको कार्यालय
काठमाडौं, नेपाल

दूरदृष्टि (Vision)

जवाफदेहिता, पारदर्शिता र निष्ठा प्रवर्द्धन गर्ने विश्वसनीय संस्था हाने ।

(Be Credible Institution in Promoting Accountability, Transparency and Integrity)

गन्तव्य (Mission)

देशमा स्वतन्त्र एवं गुणस्तरीय लेखापरीक्षण सेवा प्रदान गर्ने ।

(Provide Independent and Quality Audit Service to the Nation)

मूल्य मान्यता (Core Values)

स्वतन्त्रता	(Independence)
निष्ठा	(Integrity)
पारदर्शिता	(Transparency)
जवाफदेहिता	(Accountability)
व्यावसायिकता	(Professionalism)

महालेखापरीक्षकको भनाइ

नेपालको संविधानको धारा २४१ मा संघ, प्रदेश र स्थानीय तहका सबै सरकारी कार्यालयको लेखा कानून बमोजिम नियमितता, मितव्ययिता, कार्यदक्षता, प्रभावकारिता र औचित्य समेतको विचार गरी महालेखापरीक्षकबाट लेखापरीक्षण हुने व्यवस्था छ । लेखापरीक्षण ऐन, २०७५ को दफा २०(२) मा महालेखापरीक्षकले प्रत्येक स्थानीय तहको लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी अलग अलग प्रतिवेदन जारी गर्न सक्ने व्यवस्था छ । सोही व्यवस्थाबमोजिम स्थानीय तहको २०७७/७८ को आर्थिक कारोबारको लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी यो प्रतिवेदन जारी गरिएको छ ।

स्थानीय तहको लेखापरीक्षण नेपालको संविधान, लेखापरीक्षण ऐन, सरकारी लेखापरीक्षण मानदण्ड, वित्तीय लेखापरीक्षण मार्गदर्शन, स्थानीय तह लेखापरीक्षण निर्देशिका, महालेखापरीक्षकको वार्षिक लेखापरीक्षण योजना र स्थानीय तहसँग सम्बन्धित ऐन, नियमको आधारमा सम्पन्न गरिएको छ । लेखापरीक्षणको प्रमुख उद्देश्यहरूमा वित्तीय विवरणको शुद्धता, प्रचलित कानूनको पालना, बजेट तथा योजना तर्जुमा एवं कार्यक्रम कार्यान्वयन, खरिद व्यवस्थापन, सार्वजनिक सम्पत्तिको संरक्षण र उपयोग, जिम्मेवारी, जवाफदेहिता एवं पारदर्शिता र सेवा प्रवाहको अवस्था मूल्याङ्कन गर्नु रहेको छ । त्यसैगरी स्रोत साधनको प्राप्ति र परिचालन सम्बन्धमा नियमितता, मितव्ययिता, कार्यदक्षता र प्रभावकारिता भए नभएको विश्लेषण गरी वित्तीय व्यवस्थापनमा सुधारका लागि सुझाव प्रदान गरी सुशासन प्रवर्द्धनमा टेवा पुऱ्याउनु लेखापरीक्षणको उद्देश्य रहेको छ । आर्थिक वर्ष २०७७/७८ को लेखापरीक्षण सम्पन्न भएपश्चात जारी गरिएको प्रारम्भिक प्रतिवेदन उपर प्राप्त प्रतिक्रियाका विषयहरू मिलान गरी कायम रहेका व्यहोरा समावेश गरेर राय सहितको अन्तिम प्रतिवेदन पठाइएको छ ।

लेखापरीक्षणबाट देखिएका व्यहोराहरू मूलतः आन्तरिक आय र राजस्व बाँडफाँटको प्रक्षेपण यथार्थपरक नरहेको, आन्तरिक आय स्रोत व्यवस्थापनमा स्पष्ट कानूनी व्यवस्था नभएको, आय सङ्कलन न्यून रहेको, पर्याप्त आधार बेगर राजस्व छुट दिएको, बक्यौता असुलीमा प्रभावकारिता नआएको, बजेट अनुशासन कमजोर रहेको, अबण्डा बजेट राखेको, खर्च पश्चात बजेट तथा कार्यक्रम संशोधन गरी अनुमोदन गर्ने गरेको, वर्षान्तमा बढी खर्च गरेको, खरिद कानून विपरीत खरिद गरेको, अत्यधिक प्रशासनिक खर्च गरेको, बचत अनुदान फिर्ता नगरेको, अनुत्पादक तथा वितरणमुखी खर्चको बाहुल्यता रहेको लगायत छन् । त्यसैगरी विकास निर्माणतर्फ योजना प्राथमिकीकरण नगरेको, साना तथा टुक्रे आयोजनाको छनौट गरेको, लागत अनुमान तथा आयोजना तयारीमा अत्यधिक रूपमा परामर्शदातामाथि निर्भर रहेको, जटिल प्रकृतिका कार्यहरू समेत उपभोक्ता समितिबाट गराएको, जनसहभागिता नजुटेको, दिगो विकासका लक्ष्य अनुरूप योजना र कार्यक्रम तर्जुमा नगरेको, दीर्घकालीन विकासको खाका तर्जुमा नभएको जस्ता समस्या रहेका छन् ।

स्थानीय तहको आन्तरिक व्यवस्थापनतर्फ आवश्यक अनुभवी र दक्ष जनशक्तिको कमी रहेको, कर्मचारी नियुक्ति तथा बढुवामा प्रदेश लोकसेवा आयोगको परामर्श नलिएको, सेवा प्रवाहमा अपेक्षित सुधार हुन नसकेको, स्रोत, साधन र सम्पत्तिको दुरुस्त अभिलेख नरहेको, सञ्चालित योजना, कार्यक्रम, सेवा प्रवाहको यथार्थ रूपले अभिलेख नराखेको, अधिकांशको बैङ्क हिसाब नभडेको, लेखाङ्कन तथा समग्र प्रतिवेदन प्रणाली र आन्तरिक नियन्त्रण कमजोर रहनुका साथै आन्तरिक लेखापरीक्षण भरपर्दो र प्रभावकारी नभएको पाइएको छ । स्थानीय तहमा महालेखापरीक्षकको लेखापरीक्षण प्रतिवेदन उपर छलफल र बेरुजू फछ्यौँट सम्बन्धी स्पष्ट कार्यविधि तर्जुमा भएको देखिएन । लेखापरीक्षणबाट औल्याएका व्यहोराहरू सुधार गरी गत विगतका बेरुजू उपर आवश्यक कारवाही गरी वित्तीय अनुशासन हुने व्यवस्था मिलाउनुपर्दछ ।

समय र जनशक्तिको सीमितताको बाबजुद यथासम्भव स्थानीय तहको कार्यस्थलमा नै उपस्थित भई लेखापरीक्षण गरिएको र लेखापरीक्षणको क्रममा लेखापरीक्षण टोलीले स्थानीय तहका प्रमुख सहितका पदाधिकारीहरूसँग छलफल समेत गरिएको थियो । लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा उल्लेख भएका व्यहोराको कार्यान्वयनबाट स्थानीय तहको वित्तीय व्यवस्थापन, विकास निर्माण र सेवा प्रवाहमा सुधार हुने अपेक्षा गरेको छु । स्थानीय तहको लेखापरीक्षणमा सहयोग पुऱ्याउने स्थानीय तहका सबै पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरू र लेखापरीक्षण तथा प्रतिवेदन तयारीमा संलग्न यस कार्यालयका कर्मचारीहरू सबैलाई धन्यवाद ज्ञापन गर्दछु ।

(टंकमणि शर्मा दंगाल)
महालेखापरीक्षक

महालेखापरीक्षकको कार्यालय
Office of the Auditor General
अनामनगर, काठमाडौं, नेपाल
Anamnagar, Kathmandu, Nepal

प्रदेश लेखापरीक्षण महानिर्देशनालय
(कर्णाली प्रदेश)

पत्र संख्या: २०७८/७९
च.नं. १२१

मिति: २०७९/३/१७

विषय: लेखापरीक्षण प्रतिवेदन ।

श्री प्रमुखज्यू,
आठबिसकोट नगरपालिका, नगरकर्यपालिकाको कार्यालय,
रुकुम पश्चिम ।

कैफियत सहितको राय

हामीले आठबिसकोट नगरपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७७/७८ को वित्तीय विवरण र त्यससँग सम्बन्धित अन्य विवरण तथा लेखा टिप्पणीहरूको लेखापरीक्षण गरेका छौं ।

हाम्रो रायमा, यस प्रतिवेदनको कैफियत सहितको राय व्यक्त गर्ने आधार खण्डमा उल्लेख भएका विषयले पार्ने असर बाहेक, पेस भएको २०७८ आषाढ ३१ मा समाप्त भएको आर्थिक वर्ष २०७७/७८ को वित्तीय विवरण र त्यससँग सम्बन्धित अन्य विवरणले स्थानीय तहसँग सम्बन्धित प्रचलित कानूनबमोजिम सारभूतरूपमा सही तथा यथार्थ अवस्था चित्रण गर्दछ ।

कैफियत सहितको राय व्यक्त गर्ने आधार

१. नगरपालिकाले महालेखापरीक्षकबाट स्वीकृत नेपाल सार्वजनिक क्षेत्र लेखामानको ढाँचा पूर्ण रूपमा प्रयोग गरी वित्तीय विवरण तयार गरेको छैन ।
२. लेखापरीक्षणबाट रु.३ करोड ६६ लाख ७८ हजार बेरू देखिएको छ । सो उपर प्रतिक्रिया प्राप्त नभई बाँकी बेरू असुल गर्नुपर्ने रु.२ लाख ५८ हजार, प्रमाण कागजात पेस गर्नुपर्ने रु.१ करोड ६ लाख ६० हजार, र पेशकी रु.२ करोड ५७ लाख ६० हजार रहेको छ । पालिकाको गतवर्ष १८ करोड ५ लाख २५ हजार बेरू बाँकी रहेकोमा यसवर्ष सम्परीक्षणबाट फछ्यौट एवं यो वर्ष कायम भएको बेरू समेत हालसम्मको अद्यावधिक बेरू १९ करोड ७९ लाख ५७ रहेको छ । नगरपालिकाको **बेरू बर्गीकरण र अद्यावधिक बेरू स्थिति यसैसाथ संलग्न छ ।**
३. नगरपालिकाको लेखापरीक्षणबाट स्रोत र साधनको प्राप्तिको प्रक्षेपण यथार्थपरक नभएको, असुली लक्ष्यअनुसार नभएको, कर्मचारीको दरबन्दीअनुसार स्थायी पदपूर्ति नभएका कारण विकास निर्माण र सेवा प्रवाहमा प्रभावकारिता नआएको, अनुदानको पर्याप्त अनुगमन नभएको, वितरणमुखी कार्यक्रम सञ्चालन गरेको, आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली कमजोर रहेको लगायतका व्यहोरा लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा औल्याइएको छ । कार्यालयबाट सम्प्रेषित लेखापरीक्षणको प्रारम्भिक प्रतिवेदन यसको अङ्गको रूपमा रहेको छ ।
४. आम्दानी तथा खर्चको सेस्ता नगदमा आधारित लेखा प्रणाली अवलम्बन गरेकोले पालिकाको पेशकी बाहेक सम्पत्ति तथा दायित्व यकिन हुने कुनै जानकारी खुलाएको छैन ।

हाम्रो लेखापरीक्षण कार्य नेपालको संविधान, लेखापरीक्षण ऐन तथा महालेखापरीक्षकको कार्यालयले अवलम्बन गरेका सरकारी लेखापरीक्षण मानदण्ड, मार्गदर्शन तथा लेखापरीक्षणसँग सम्बन्धित अन्य प्रचलित कानूनबमोजिम गरिएको छ । वित्तीय विवरण तयार गर्ने स्थानीय तहसँग हामी स्वतन्त्र छौं । त्यसैगरी स्वीकृत आचारसंहिताको पालना गरी कार्यसम्पादन गरेका छौं । लेखापरीक्षणको क्रममा प्राप्त गरेका लेखापरीक्षण प्रमाणहरू हाम्रो राय व्यक्त गर्ने आधारका लागि पर्याप्त र उपयुक्त छन् भन्ने कुरामा कार्यालय विश्वस्त छ ।

वित्तीय विवरण उपर व्यवस्थापन र लेखाउत्तरदायी अधिकारीको जिम्मेवारी

आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६ र स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ तथा अन्य प्रचलित कानून बमोजिम सही र यथार्थ हुने गरी वित्तीय विवरण तयार गर्ने तथा जालसाजी वा अन्य गल्तीका कारण वित्तीय विवरण सारभूतरूपमा गलत आँकडा रहित स्वरूपमा बन्ने गरी आवश्यक आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली लागू गर्ने जिम्मेवारी पालिका व्यवस्थापनमा रहेको छ । नगर कार्यपालिका, नगरप्रमुख र प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत नगरपालिकाको वित्तीय प्रतिवेदन प्रक्रियाको अनुगमनका लागि जिम्मेवार रहेका छन् ।

वित्तीय विवरणको लेखापरीक्षण उपर लेखापरीक्षकको जिम्मेवारी

वित्तीय प्रतिवेदन समग्रमा जालसाजी वा अन्य गल्ती समेतका कारण सारभूतरूपमा गलत आँकडा रहित होस् भनी उचित आश्वस्तता प्राप्त गरी राय सहितको लेखापरीक्षण प्रतिवेदन जारी गर्नु लेखापरीक्षणको उद्देश्य हो । लेखापरीक्षणमा उचित आश्वस्तताले सामान्य स्तरको आश्वस्ततासम्म प्रदान गरेको हुन्छ, तर लेखापरीक्षण ऐन तथा महालेखापरीक्षकको कार्यालयले अवलम्बन गरेका नेपाल सरकारी लेखापरीक्षण मानदण्ड, मार्गदर्शन तथा लेखापरीक्षणसँग सम्बन्धित अन्य प्रचलित कानूनबमोजिम गर्ने लेखापरीक्षण सम्पादन भएकै अवस्थामा पनि सबै प्रकारका जालसाजीजन्य वा अन्य गल्ती पत्ता लगाउन सक्ने निश्चितता भन्ने हुँदैन । वित्तीय विवरणका उपयोगकर्ताले सामान्यतया गर्ने आर्थिक निर्णयमा नै फरक पार्न सक्ने अवस्था देखिएका एउटै वा समग्रतामा हुने विशेष वा जालसाजीजन्य वा अन्य गल्तीलाई सारभूतरूपमा गलत आँकडा मानिएको छ ।

(शंकर प्रसाद पन्थी)

नायब महालेखापरीक्षक

आठबिसकोट नगरपालिका
बेरुजु बर्गिकरण (बिनियोजन, राजस्व, धरौटी र अन्य कारोबार)
२०७७।७८

(रु. हजारमा)

प्रारम्भिक बेरुजु			प्रतिक्रियाबाट फछ्यौट			बाँकी बेरुजु			बेरुजु						
दफा संख्या		रकम	दफा संख्या		रकम	दफा संख्या		रकम	असुल गर्नुपर्ने	नियमित गर्नुपर्ने					पेस्की
सैद्धान्तिक	लगाती		सैद्धान्तिक	लगाती		सैद्धान्तिक	लगाती			अनियमित भएको	प्रमाण कागजात पेश नभएको	राजस्व लागत जिम्मेवारी नसारेको	सोधभर्ना नलिएको	जम्मा	
५१	८	३६६७८	०	०	०	५१	८	३६६७८	२५८	०	१०६६०	०	०	१०६६०	२५७६०

अघावधिक बेरुजू स्थिति
२०७७।७८

(रु. हजारमा)

जिल्ला	गत वर्ष सम्मको बाँकी	समायोजन	यो वर्षको फछ्यौट	बाँकी बेरुजू	यो वर्ष सम्परीक्षणबाट कायम बेरुजू	यो वर्षको बेरुजू	कुल बेरुजू बाँकी
रुकुम पश्चिम	१८०५२५	०	१९२४६	१६१२७९	०	३६६७८	१९७९५७

आर्थिक कारोबारको स्थिति

आर्थिक बर्ष: २०७७/७८

कार्यालय र स्थान : आठबिसकोट नगरपालिका, रुकुम , आठबिसकोट नगरपालिका , रुकुम पश्चिम भाग

पद	नाम	कार्यकाल सुरु मिति	कार्यकाल समाप्त मिति
कार्यालय प्रमुख	Dhruba Prasad Lamsal	२०७६-११-१२	२०७८-५-२०
कार्यालय प्रमुख	Ram Bahadur KC	२०७३-१२-८	२०७६-११-११
कार्यालय प्रमुख	Mani Raj Shah	२०७८-५-२१	हाल सम्म कार्यरत
लेखा प्रमुख	Ganesh Bahadur Thapa	२०७६-११-१२	
बेरुजु रकम			३६,६७७,९४९

स्थानीय तह :

गत बर्षको जिम्मेवारी		४,२८,५४,४२८.७६	
आम्दानी		खर्च	
संघीय सरकारबाट अनुदान	४६,७१,३९,३५०	चालु खर्च	५४,०५,३०,४१७.५६
प्रदेश सरकारबाट अनुदान	६,४५,६८,०००	पूँजीगत खर्च	३२,२०,८९,८४०.३
राजश्व बाँडफाँट	९,८८,८०,५५२.८३	वित्तीय/अन्य व्यवस्था	२,१९,३२,२५३
आन्तरिक आय	४,०१,४७,१७२.४४		
अन्य आय	२५,७८,२३,६८७.२		
कुल आय	९२,८५,५८,७६२.४७	कुल खर्च	८८,४५,५२,५१०.८६
बाँकी मौज्दात			८,६८,६०,६८०.३८

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
१			<p>स्थानीय सञ्चितकोष:स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ६९ र ७२ वमोजिम आर्थिक वर्ष २०७७।७८ को समग्र स्थानीय सञ्चित कोष आय-व्यय हिसावको संक्षिप्त अवस्था निम्न बमोजिम रहेको छः</p> <p>नगर कार्यपालिकाको आय व्यय विवरण</p> <p>आ.ब. २०७७।७८</p>	

क्र.स.	आयतर्फ		सि.नं	व्ययतर्फ	
	विवरण	रकम		विवरण	रकम
१	गत वर्षकोजिम्मेवारी		१	चालु खर्च	५४०५३०४१७.५६
	क) नगद	21427214.38		क शिक्षा	१६३५५६९०६.४९
	ख) बैंक	८१२२४८३		ख स्वास्थ्य	५१८९८०१२.
	ग) धरोटी	१३३०४७३१.३८		घ युवा तथा खेलकुद	९०००००
२	राजस्व (आन्तरिक आय)	४०१४७१७२.४४		ङ सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	६२९८४९०
	क) आन्तरिक राजस्व	४०१४७१७२.४४		च आर्थिक विकास	१०९८४०५९
	ख) राजस्व बाँडफाँड संघ	98186849.25		छ वूर्वाधार विकास	५४३१९०००
	ग) राजस्व बाँडफाँड प्रदेश	693703.58		ज सुशासन तथा अन्तरसम्बन्धित क्षेत्र	२७३०३२६८
३	वित्तिय हस्तान्तरण संघ	467,139,350.00		झ कार्यलय संचालन तथा प्रशासनिक खर्च	१३८४६८६२२.९१
	क) वित्तिय समानीकरण अनुदान	112,000,000.00		ट अन्य संघीयनिकायबाट प्राप्त बजेट बाट खर्च	७४६२८७६९
	ख) सशर्त अनुदान	355139350.00		ठ अन्य प्रदेश निकायबाट प्राप्त बजेट बाट खर्च	१६३४७४५
	- शिक्षा	१६९०४९९८८.१५		ड स्थानिय तहबाट प्राप्त बजेट बाट खर्च	10,538,545.00
	- स्वास्थ्य	५१९३३०१२	२	पूँजीगत खर्च	३२२०८९८४०.३

	लैंगिक समानता तथा सामाजिकसमावेशिकरण	११९००००		क आर्थिक विकास	७५४६६९४
	-युवा तथा खेलकुद	११०००००		ख सामाजिक विकास	१९४३३३४२
	-पूर्वाधार विकास	७४३१९०००		ग पूर्वाधार विकास	११७३१५७२७
	-आर्थिक विकास	१२७३१३५०		घ सुशासन तथा अन्तरसम्बन्धित क्षेत्र	४०२३२०००
	_ सुशासन तथा अन्तर सम्बन्धित क्षेत्र	३८२९६०००		ङ कार्यलय संचालन तथा प्रशासनिक	२५०६०५९.
	-श्रम तथा रोजगार	६५२००००		च अन्य संघीय निकायबाट प्राप्त बजेट बाट खर्च	५७५०००००
	ग) समपुरक अनुदान			छ अन्य प्रदेशनिकायबाट प्राप्त बजेट बाट खर्च	७७५५६०१८.४
	घ) विशेष अनुदान		३	वित्तीय व्यवस्था भुक्तानी	
४	प्रदेश सरकारबाट प्राप्त अनुदान	64568000		क) ऋण भुक्तानी	
	क) वित्तीय समानीकरण अनुदान	10218000		ख) ब्याज भुक्तानी	
	ख) सशर्त अनुदान	29500000		ग) अन्य भुक्तानी	
	ग) समपुरक अनुदान	14000000	४	लगानी	
	घ) विशेष अनुदान	5000000		ऋण लगानी	
	ङ. अन्य अनुदान	5850000		शेयर लगानी	
५	अन्तर स्थानीय तहबाट प्राप्त			अन्य लगानी	

६	अन्य		५	धरोटी फिर्ता	9442540
	क) क्षेत्रीय शहरी विकास योजना		६	जनश्रमदान फिर्ता	
	ख) सडक बोर्ड नेपाल		७	कोष फिर्ता	
	ग) पर्यटन बोर्ड नेपाल		८	मौज्दात	
	घ) एन एन एस डब्लु ए			क) बैंक मौज्दात	२९१५२१०५.५
७	विभिन्न कोषतर्फको आय			ख) नगद मौज्दात	
८	जनसहभागिता (नगद)		९	शसर्त अनुदान र विशेष अनुदान फिर्ता	१२४८९७१३
९	विषयगत निकायबाट प्राप्त				
१०	संघिय विषयगत निकायबाट प्राप्त रकम	132,128,769.00	१०	गत बर्षको बढी अल्या	
११	क एकीकृत स्वास्थ्य पूर्वाधार निर्माण	37000000	११	जनश्रमदान मौज्दात	
	खस्थानियपूर्वाधार विकास साझेदारी कार्यक्रम	18,700,000.00	१२	धरोट मौज्दात	३६२८१३६०.०९
	ग. प्रशासकीय भवन निर्माण कार्यक्रम	1,800,000.00	१३	कोष खाताको मौज्दात	
	ड सामाजिक सुरक्षाकार्यक्रम	74,628,769.00			
	चकोरोनारोकथाम तथा नियन्त्रण				

१२	प्रदेशविषयगत निकायबाट प्राप्त रकम	91,759,745.00		
	क.मुख्यमन्त्रिरोजगार कार्यक्रम	64,925,000.00		
	ख. सामाजिक विकास मन्त्रालय	5,134,745.00		
	ग. अर्गानिक फलफुल प्रद्वधन कार्यक्रम	20,000,000.00		
	घ.आन्तरिक मामिला तथा कानुन मन्त्रालय	1,700,000.00		
१४	कार्य संचालन कोष	10,958,544.50		
	क.प्रकोष व्यवस्थापन	10,538,545.00		
	ख. विविध खर्च खाता	419,999.50		
13	धरौटी आम्दानि	22,976,628.71		
	जम्मा	949,985,976.86	जम्मा	९४९९८५९७६

उल्लेखित आर्थिक कारोबारको स्वीकृत समष्टीगत तथा ईकाइगत लेखापरीक्षण योजना, कार्यालयबाट पेश गरिएको बार्षिक कार्यक्रम एवं प्रगति विवरण समेतका कागजात र विवरणहरू, लिखित प्रतिनिधित्व पत्र तथा आन्तरिक लेखापरीक्षण प्रतिवेदनलाई समेत आधार मानी लेखापरीक्षण सम्पन्न गरिएको छ ।

लेखापरीक्षण ऐन, २०७५ को दफा ४ र लेखापरीक्षणका अन्तर्राष्ट्रिय मानदण्ड तथा मार्गदर्शनमा समेत नमूना छनौट गरी लेखापरीक्षण सम्पन्न गर्न सकिने आधार तथा कार्यालयले निक्काल गरेको जोखिममा आधारित योजना तथा कार्यक्रमका आधारमा लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी प्रतिवेदन जारी गरिएको छ । सारभूत रूपमा उल्लेखनीय नदेखिएका व्यहोराहरूलाई प्रतिवेदनमा समावेश गरिएको छैन ।

उल्लेखित कारोवारको लेखापरीक्षण गर्दा देखिएका व्यहोराहरू सम्बन्धमा कार्यालय प्रमुख समेतका पदाधिकारीहरूसँग मिति २०७८।०६।१९ मा छलफल सम्पन्न गरी कायम भएका व्यहोराहरू निम्नानुसार रहेका छन् ।

आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली:आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तिय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६ को दफा ३१ तथा स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा ७८ बमोजिम आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली तयार गरि लागू गर्नुपर्नेमा लागू गरेको पाईएन। ऐन अनुसार आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली तयार गरेर लागू गर्नु पर्दछ । पालिकाले आन्तरिक नियन्त्रण निर्देशिका तयार गरी लागू गरेको देखिएन । पालिकाको आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीमा देखिएका कमजोरी निम्नानुसार रहेका छन्ः-

- पालिकाले एक आर्थिक वर्षको अन्त्य भित्र भएको आफ्नो आर्थिक कारोवारको अनुसुची १४ बमोजिम ढाँचामा वार्षिक प्रतिवेदन तयार गरेको पाईएन ।
- पालिकाले कार्यक्रमगत तथा योजनागत खाता राखी आर्थिक वर्षभर संचालित कार्यक्रम तथा योजनाको कार्यान्वयन र सेवा प्रवाह समेतको वार्षिक कार्यक्रम अनुसारको प्रगति तयार गरेको पाईएन।
- आर्थिक वर्ष २०७७।७८ को श्रेस्ता र बैंकबीचको अन्तिम बैंक मौज्जात फरक परे वा नपरेको सम्बन्धमा बैंक हिसाब मिलान विवरण तयार गरेको पाईएन ।
- अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४ को दफा १७ बमोजिम मध्यकालीन खर्च संरचना तयार गर्नुपर्नेमा पालिकाले सो बमोजिम खर्चको संरचना तयार गरेको पाईएन ।
- वडागत रूपमा लक्षित राजस्वको लक्ष्य निर्धारण गरेको पाईएन ।
- उपभोक्ताले खरिद गरेको माल सामानको परिमाण नापी कितावमा भिडान गरेको पाईएन ।
- एकीकृत सम्पत्ति तथा जिन्सीको एकीकृत लागत विवरण तयार गरी प्रतिवेदन तयार गरेको पाईएन ।
- पालिकाको जिन्सी सामानको एकीकृत विवरणमा कतिपय जिन्सी सामानहरूको साहायक जिन्सी खाता बेगर वडा कार्यालय तथा विभिन्न संघ संस्थालाई वितरण गरेको देखाईएको छ भने मूल जिन्सी खाता अद्यावधिक गरेको देखिएन ।
- पालिकाले जिन्सी सामानको एकीकृत विवरण तथा सहायक जिन्सी खाता अध्यावधिक नगरी वडा कार्यालय तथा विभिन्न संघ संस्थालाई वितरण गरेको पाईयो ।
- वडा कार्यालयमा रहेका जिन्सी सामान सहितको अभिलेख देखिने गरी पालिकाको मूल जिन्सी खाता अध्यावधिक गरेको पाईएन ।
- जिन्सी निरीक्षण प्रतिवेदनतयार गरी कार्यान्वयन गरेको पाईएन ।

- कार्यालयले उद्देश्य प्राप्तिका लागि आइपुगेको सम्भावित जोखिमहरू पहिचान गरी निराकरणको प्रयास गरेको अभिलेख नराखेको ।
- सार्वजनिक खरिद नियमावली, 2064 को नियम 7 र 8 अनुसार खरिदको गुरुयोजना र वार्षिक खरिद योजना तयार गरेको पाइएन ।
- ठेक्काहरूको विस्तृत विवरण देखिने गरी ठेक्काको लगत खाता म-ले-प-फा-नं- ५०६ र कन्टिन्जेन्सी खाता राखेको पाइएन ।
- नापी किताव म-ले-प-फा-नं-५०३ दिर्घकालसम्म सुरक्षित हुने र एकै कितावमा सम्पूर्ण निर्माण लागत देखिने गरी तयार पारी जिन्सी दाखिला समेत गरी सुरक्षित गरेको देखिएन ।
- स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन 2074 को दफा 74
- (2) अनुसार सार्वजनिक खरिद नियमावली बनाई लागू गर्न सक्ने व्यवस्था भएकोमा बनाएको पाइएन ।
- सार्वजनिक खरिद नियमावली, 2064 को नियम 97 अनुसार यस वर्ष कार्यसम्पन्न भएका आयोजना तथा कार्यक्रमहरू उपभोक्ता समितिलाई हस्तान्तरण गर्नुपर्नेमा गरेको पाइएन ।
- संस्था दर्ता ऐन, २०३४ दफा ३ पालिकाबाट संचालन भएका विभिन्न (योजना) निर्माण कार्य गर्न (सम्झौता) गठन गरेका उपभोक्ता समिति ऐनको उक्त व्यवस्था अनुसार मान्यता प्राप्त हुने गरी दर्ता गरेको पाइएन ।
- सञ्चालित योजनाको सूचना पाटीमा आय-व्यय, अपेक्षित र वास्तविक लाभका साथै उपभोक्ताको योगदान र कार्यसम्पादन लगायतका विषयमा स्पष्ट गरी सरोकारवाला सहितको सार्वजनिक सुनुवाई र सार्वजनिक परीक्षणलाई अनिवार्य गर्नु गराउनु पर्नेमा केहीमा पालना भएको पाइएन ।
- सुशासन व्यवस्थापन तथा सञ्चालन नियमावली, २०६५ अनुसार नागरिक वडापत्रमा उल्लेखित सेवाहरूको कार्यान्वयन स्थिति अनुगमन गर्न संयन्त्र तय गरेको पाइएन ।
- आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तिय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ को नियम ४१ अनुसार खर्च भएको सुनिश्चितता हुने गरी कागजात तयार भई भुक्तानी गरेको पाइएन ।
- कर्मचारीको कार्य विवरण बनाई लागू गरेको पाइएन ।
- विषयगत कर्मचारीहरूको पुर्णरूपमा तलबी प्रतिवेदन पारित गरेको देखिएन ।
- विषयगत कार्यक्रम तर्फ खर्च गर्ने कार्यविधिहरू संघीय कानून अनुसार तयार गरेको पाइएन ।
- विषयगततर्फ दिर्घकालिन सोच अनुसार उत्पादनमुखि योजना छनौट गरी कार्यान्वयन उन्मुख भएको पाइएन ।
- प्रधानमन्त्री स्वरोजगार कार्यक्रम तर्फ कामका लागि पारिश्रमिकमा आधारित सामुदायिक आयोजना(सञ्चालन तथा व्यवस्थापन) कार्यविधि, २०७७ अनुसार योजना छनौट गरी वास्तविक रोजगारी श्रृजना हुने गरी योजना छनौट गरी कार्यान्वयन भएको पाइएन ।
- मुख्यमन्त्री रोजगार कार्यक्रम तर्फ सञ्चालन कार्यविधि, २०७७ कार्यविधिमा अनुसार रोजगारी श्रृजना हुनेगरी योजना छनौट गरी कार्यान्वयन भएको पाइएन ।
- सार्वजनिक खरिद नियमावलीमा व्यवस्था भए अनुसार निर्माण कार्यको भुक्तानी गर्दा नापी गरी प्रविधिकको सिफारिसका आधारमा भुक्तानी गर्नु पर्दछ । कार्यालयले निर्माण कार्यको नापी किताव व्यवस्थित गरी राखेको छैन । साथै पालिकाले योजना सञ्चाल गर्नु अगाडि विस्तृत परियोजना प्रतिवेदन तयार गर्ने गरेपनि निर्माण कार्य गर्दा सो अनुसार भए नभएको अनुगमन गर्ने गरेको देखिएन । विस्तृत परियोजना प्रतिवेदन भविष्यको प्रयोगका लागि समेत सुरक्षित राख्नुपर्नेमा दर्ता गरी अभिलेखिकृत गरेको देखिएन ।

		आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीलाई प्रभावकारी र विश्वशनीय बनाई सेवा प्रवाह सवल र सुदृढ बनाउने तर्फ ध्यान दिनुपर्ने देखिन्छ ।
२		<p>बजेट सीमा निर्धारण समिति :</p> <p>स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ६६(१) बमोजिम पालिकामा प्राप्त हुने आन्तरिक आय, राजश्व बाँडफाँडबाट प्राप्त हुने रकम, अनुदान, ऋण र अन्य आयको प्रक्षेपण तथा सोको सन्तुलित वितरणको खाका र बजेट सीमा निर्धारण गर्न ७ सदस्यीय स्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समिति गठनको व्यवस्था छ । उक्त समितिले आयको प्रक्षेपण, साधनको सन्तुलित वितरणको खाका, बजेटको कूल सीमा र बजेटको क्षेत्रगत सीमा निर्धारण, बजेट तथा कार्यक्रमको प्रथमिकिकरण, विषयक्षेत्रगत बजेट तर्जुमा मार्गदर्शन तय गर्नुपर्ने जस्ता कार्यहरू फाल्गुन महिनाभित्र सम्पन्न गरिसक्नुपर्ने र बजेट प्रक्षेपण गर्दा बजेट वर्षपछिको थप दुई वर्षको समेत प्रक्षेपण तयार गर्नुका साथै तयार भएको आगामी आर्थिक वर्षको बजेट सीमा प्रमुख प्रशासकिय अधिकृतले चैत्र १५ गतेभित्र पालिकाका विषयगत शाखा तथा वडा समितीलाई उपलब्ध गराउनुपर्ने कानुनी व्यवस्था रहेकोमा पालिकाले समितिको गठन गरेको छैन । ऐनमा व्यवस्था भएअनुसार बजेट सीमालगायत क्षेत्रगत विषय समेटी बजेट प्रक्षेपण सम्बन्धी नियम तथा कार्यविधि तर्जुमा एवं सोको पालनामा सम्बन्धित पदाधिकारीको ध्यान जानुपर्दछ ।</p>
३		<p>खरिद योजना:</p> <p>सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ को दफा ६ मा सार्वजनिक निकायले तोकिएको सीमा भन्दा बढी रकमको खरीद गर्दा तोकिए बमोजिम खरिदको गुरुयोजना र वार्षिक खरीद योजना तयार गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । त्यस्तै सार्वजनिक खरिद ऐन २०६३ को दफा ७(३) मा कार्यालयका लागि एक खरिद ईकाई गठन गर्नुपर्ने उल्लेख छ । कार्यालयले यो वर्ष वार्षिक खरिद योजना तयार गरेको नदेखिएकोले बर्षभरी कुन कुन सामान कति परिमाणमा आवश्यक पर्ने, कति सामान कहिले खरीद गर्ने र त्यसको उपयुक्त खरीद प्रकृया विधि के हुने जस्ता खरिद व्यवस्थापनका महत्वपूर्ण पक्षहरू सहितको योजना नहुँदा आवश्यकता बमोजिम खरीद गर्दै गएको एवं सार्वजनिक खरीद ऐन र नियमावलीको तोकिएको सीमा नाघ्न गई खरीद नियम तथा खरिद प्रक्रियामा सवैलाई सहभागी हुने समान अवसर सुनिश्चितता भएको नदेखिएकोले कार्यालयले खरिद व्यवस्थानमा विशेष ध्यान दिनुपर्ने देखिन्छ । खरिद इकाई गठन नहुँदा खरिद कार्यको कमिकमजोरी हटाई मालसामान, निर्माण कार्य, परामर्श सेवा र अन्य सेवाको खरिदको गुणस्तर अभिवृद्धि गरी सोसम्बन्धी जिम्मेवारी बहन गराउन कठिन हुन्छ । खरिद इकाई गठन गर्न कार्यालयले ध्यान दिनु पर्दछ ।</p>
४		<p>वजेट तथा खर्च: पालिकाले उपलब्ध गराएको विवरण अनुसार आर्थिक वर्ष २०७७।७८ को वजेट रु ७६६३९६३८९.०० मध्ये रु.६६६०८०४१९.७५ खर्च भएको देखिन्छ । कुल वजेट मध्ये यस वर्ष आर्थिक विकासमा ३.१२ प्रतिशत, पुर्वाधार विकासमा २६.६ प्रतिशत, सामाजिक विकासमा ४२.६५ प्रतिशत र अन्य कार्यसञ्चलमा २९ प्रतिशत खर्च प्रतिशत खर्च भएको छ ।</p>

क्र. स.	क्षेत्र	बजेट	खर्च	खर्च प्रतिशत
१	आर्थिक विकास	३३८९४३५०/-	२०७७९६५३.९६/-	३.९२
२	पूर्वाधार विकास	१९८८१९०००/-	१७७२०४९०५/-	२६.६
३	सामाजिक विकास	३२६८७८५५७/-	२८४११४९९६.३/-	४२.६५
४	बातावरण तथा सुशासन	३८८७८०००/-	३८८४८१७९/-	५.८३
५	अन्य कार्यालय संचालन तथा प्रशासनिक	१६७९२६४७४/-	१४५१३२६८६.२९/-	२१.७८
जम्मा		७६६३९६३८९/-	६६६०८०४११.७५	१००

५	<p>दरवन्दी तथा पदपुर्ति अवस्था:</p> <p>पालिकाको ८९ दरवन्दी मध्ये ४४ स्थायी र ४५ करार समेत ८९ पदपुर्ति भएको छ । निर्माण कार्य सम्वन्धि योजना धेरै संख्यामा भएपनि प्राविधिकको संख्या न्यून रहेकाले सबै योजनाका प्रत्येक चरणमा प्राविधिकको उपस्थित हुन नसक्दा गुणस्तरमा प्रभाव पर्न गएको छलफलको क्रममा जानकारी प्राप्त भएको छ । जनशक्तिको प्राभावकारी परिचालन गरी निर्माणकार्य तथा सेवा प्रवाह गुणस्तरिय बनाउनुपर्ने देखिन्छ ।</p>
६	<p>चौमासिक खर्च: वार्षिक कार्यवोझलाई सरल रुपमा सम्पन्न गर्न चौमासिक रुपमा कार्यलक्ष्य तथा कार्यक्रम तयार गरी सम्पन्न गर्नुपर्दछ । कार्यालयले उपलब्ध गराएको विवरण अनुसार चौमासिक खर्चको स्थिति देहाय बमोजिम छ । विवरण अनुसार चौमासिक खर्च प्रणाली तेश्रो चौमासिक र वर्षान्तमा धेरै रहेको छ । तेश्रो चौमासिक तथा अषाढ मसान्तमा हतारमा काम गराई सम्पन्न गर्दा गरेको कार्य गुणस्तरीय र दिगो नहुन सक्दछ । चौमासिक रुपमा कार्यलक्ष्य तय गरी सोहि अनुसार समयमा कार्यसम्पन्न गरी प्रगति हासिल गर्न पर्दछ ।</p>

क्र.स.	बजेट उपशिर्षक	कुल खर्च	प्रथम चौमासिक	दोस्रो चौमासिक	तेश्रो चौमासिक	असार महिनाको खर्च
१	चालु खर्चतर्फ	५४०५३०४१७	१०३६१३९८९	१३१७३१९०६	३०५१८४५२१	२१५६७०००९
२	पूँजिगत खर्चतर्फ	३२२०८९८४०	५२६४१२८३	८८२६५३८८	१८११८३१६९	७६८५४३००
३	जम्मा	८६२६२०२५७	१५६२५५२७२	२१९९९७२९४	४८६३६७६९१	२९२५२४३०९
	प्रतिशत	100%	१८.१२%	२५.५०%	५६.३८%	३३.९१%

पालिकाले उपलब्ध गराएको विवरणअनुसार चालु र पूजिगत खर्च रु. ८६,२६,२०,२५७.०० मध्ये प्रथम चौमासिकमा रु.१५,६२,५५,२७२.०० अर्थात १८.१२ प्रतिशत, दोस्रो चौमासिकमा २५ प्रतिशत रु. २१,९९,९७,२९४.००, तेश्रो चौमासिकमा ५६.३८ प्रतिशतरु. ४८,६३,६७,६९१.०० र आषाढ महिनामा ३३.९१ प्रतिशत रु. २९,२५,२४,३०९.०० खर्च भएको देखिन्छ । तेश्रो चौमासिक र असार महिनामा कुल खर्च तथा पूँजिगत खर्च बढेको देखिएकाले सन्तुलित खर्च ब्यवस्थापन भएको देखिएन । स्वीकृत कार्यक्रम अनुसार चौमासिक रुपमा सन्तुलित खर्च हुने गरी कार्यक्रम कार्यान्वयन गरिनुपर्दछ ।

७

बैंक हिसाब : स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ७६(२) बमोजिम स्थानीय तहले आफ्नो कारोबारको लेखा महालेखा नियन्त्रक कार्यालयको सिफारिशमा महालेखापरीक्षकबाट स्वीकृत भएको ढाँचामा राख्नुपर्ने उल्लेख छ । पालिकाको निम्नानुसार खातामा आर्थिक वर्षको अन्त्यमा श्रेस्ता अनुसार रु. ६,००,३०,१४२.०० र बैंक स्टेटमेन्ट अनुसार रु ६,५४,३३,५१९.०० भई रु.५४,०३,३७८.०० फरक देखिन्छ । पालिकाको श्रेस्ता र बैंक स्टेटमेन्ट अनुसार फरक सम्वन्धमा बैंक खाता अनुसार हिसाव मिलान गर्नु पर्दछ ।

सि.नं.	खाताको नाम	श्रेस्ता अनुसार २०७८।३।३१को बाँकी	बैंक स्टेटमेण्ट अनुसार २०७८।३।३१ को बाँकी	फरक
१	ग२.१ चालु खर्च खाता जोर वर्ष	४४०४९४२.३८	४४६९८९४.८२	-६४९५२.४४
२	ग २.३ पुंजिगत खर्च खाता विजोर वर्ष	१७८२५४९.०२	१७८२५४९.०२	०.
३	ग २.७विविध खर्च खाता	४१९९९९.५	४१९९९९.५	०.
४	ग ३.१स्थानिय तह धरौटी खाता	३१००९८५४.५१	३६२८१३६०.	-५२७१५०५.४९
५	ग ५.१स्थानिय तह विविध कोष खाता	६६१२८९८.५८	६६१२८९८.५८	०.
६	ग ७.२स्थानिय तह प्रकोष व्यवस्थापन कोष	१३१३६५२६.५३	१३२०३४४६.५	-६६९१९.९७
७	ग-१.१ आन्तरिक राजस्व खाता	०	०	०.
८	ग-१.२ बाँडफाँडबाट प्राप्त राजस्व खाता	०	०	०.
९	ग-१.३ आन्तरिक अनुदान खाता	०	०	०.
१०	ग-६.१ स्थानिय तह विभाज्य कोष खाता	०	०	०.
११	ग-५.१ स्थानिय तह विविध कोष खाता	२६६३३७१	२६६३३७१	०.
	जम्मा	६००३०१४२	६५४३३५१९	-५४०३३७८

८

आन्तरिक लेखापरीक्षण शाखा:

प्रत्येक स्थानीय तहले आफ्नो आन्तरिक कारोवार, आन्तरिक जाच एवं आर्थिक कार्य प्रणाली प्रभावकारी र व्यवस्थित गराउन आन्तरिक लेखापरीक्षण शाखा गठन गर्नुपर्ने ब्यबस्था भएपनि आन्तरिक लेखापरीक्षण शाखा गठन भएको छैन । आन्तरिक लेखापरीक्षण शाखा गठनको अभावमा आर्थिक कारोवार अव्यवस्थित भई वित्तीय

जोखिम बढ्ने संभावना रहन्छ । तसर्थ यस पालिकाले आन्तरिक लेखापरीक्षण शाखा गठन

९

आन्तरिक लेखापरीक्षण: स्थानीय संचालन ऐन, २०७४ को दफा ७७ (२) मा स्थानीय तहले आर्थिक कारोबारको नियमितता, मितव्ययिता, कार्यक्षमता र प्रभावकारीताको आधारमा प्रत्येक चौमासिक समाप्त भएको एक महिना भित्र आन्तरिक लेखापरीक्षण गराउनु पर्ने उल्लेख छ । पालिकाले यस वर्षको आर्थिक कारोबारको आन्तरिक लेखापरीक्षण गराएको छैन । कानूनमा तोकिए बमोजिम आर्थिक कारोबारको आन्तरिक

१०

शेयर लगानी : कम्पनी रजिष्ट्रारको कार्यालय, त्रिपुरेश्वर काठमाण्डौमा लि.न. १९६३१५ मा दर्ता भएको स्यार्पु पावर कम्पनि लिमिटेडमा संस्थापक शेयरधनीको रूपमा देहाय अनुसारका ६ स्थानीय तह र जिल्ला समन्वय समिति समेतको २ लाख ७५ हजार शेयरको प्रति शेयर रु. १०० दरले रु. २,७५,००,०००.०० को संस्थापक लगानी निर्धारण गरेको मध्ये २०७६।६।१० सम्म रु. १,४९,७२,४८५.०० शेयर लगानी वापत पावर कम्पनि लिमिटेडको नाममा रकम पठाइसकेको देखिन्छ । लिमिटेड कम्पनिमा लगानी गर्ने र प्रतिफल सम्वन्धमा संस्थापक शेयरधनीको रूपमा रहेका स्थानीय तहले साझा अवधारणा तयार गरेको देखिएन । नाफामुलक लिमिटेड कम्पनिमा लगानी गर्ने सम्वन्धमा सेवा प्रादायक तहले समिक्षा गर्नुपर्ने देखिन्छ । शेयर लगानीको रूपमा खर्च लेखाङ्कन गरेको रकम कतिपय स्थानीय तहले आयव्यय विवरणमा शेयर लगानीको रूपमा देखाएका छैनन् । यसबाट वित्तिय विवरणमा लगानी लेखाङ्कन नभएको अवस्था छ । वित्तिय विवरणमा लगानी प्रतिविम्बित गर्नेगरी सुधार गर्नु पर्दछ ।

क्र. स.	स्थानीय तह	शेयर कित्ता	भुक्तानी भएको (रु)	भुक्तानी बाँकी (रु)
1.	आठबिसकोट	६००००	१००००००.००	५००००००.००
2.	मुसिकोट	३००००	३००००००.००	०
3.	चौरजहारी	३००००	१००००००.००	२००००००.००
4.	बाफिकोट	३००००	१००००००.००	२००००००.००
5.	सानीभेरी	३००००	१००००००.००	२००००००.००
6.	त्रिवेणी	३००००	१००००००.००	२००००००.००
7.	जिल्ला समन्वय समिति	६५०००	६९७२४५८.००	३२७५४२.००
	जम्मा	२७५०००	१४९७२४५८.००	१३३२७५४२.००

ठेक्का व्यवस्था:

सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ को दफा ९ मा खुला रूपमा वोलपत्र आह्वान गरी खरिद गर्ने सम्बन्धी व्यवस्था छ । नगरपालिकाले वोलपत्रको सूचना प्रकाशित गरी स्वीकृत भएको ठेक्कामा वोलपत्रदाताले लागत अनुमानको तुलनामा २ प्रतिशत देखि ६० प्रतिशत सम्म घटिमा काम गर्ने गरी ठेक्का कबुल गरेको देखिन्छ । उदाहरणका लागि केही ठेक्काका विवरण देहायमा उल्लेख छ । लागत अनुमानको तुलनामा धेरै प्रतिशत घटिमा काम गर्ने गरी गराएको कार्यमा सामाग्रीको निर्धारित गुणस्तर र परीमाणमा कार्य भएको सम्बन्धमा यकिन हुने देखिएन । नगरपालिकामा उपभोक्ता समिति, दरभाउपत्र तथा वोलपत्रको माध्यमबाट समेत धेरै संख्यामा निर्माण कार्य हुने र अनुगमन, निरीक्षण र गुणस्तर निर्धारण गर्न प्राविधिकको संख्या सिमित भएको देखिन्छ । निर्माण कार्य तोकिएको समय भित्र निर्धारित गुणस्तर र परिमाणमा सम्पन्न गराउन पालिकाले ध्यान दिनु पर्दछ ।

(रु. हजारमा)

क्र.स.	परियोजनाकोविवरण	निर्माण कम्पनी	लागत अनुमान	सम्झौता	घटि प्रतिशत	हालसम्मको भुक्तानी
१	लग पिलिङ्ग मेशिन खरिन	नेपाल पावर-न्यु समना जे/भी काठमाडौं	18642	12712	31.81	
२	जुस फरमेन्टेसन एण्ड स्टोरेज ट्याङ्क खरिद	टेक डिपोट प्रा.लि	19427	18290	5.851	9364
३	बुड स मेशिन खरिद	टेक डिपोट प्रा.लि	4859	4859		
४	ज क्रसर प्लान्ट खरिद	टेक डिपोट प्रा.लि	7817	7400	5.336	1200
५	जाली खरिद	न्यु देवकोटा हार्डवेयर एण्ड सप्लायर्स	2653	2524	4.83	2524
६	चिस्थान गृह को स्थापना	जे पि स्टिल एण्ड इन्जिनियरिङ प्रा लि	9482	8475	10.62	5000
७	सेनीटेरी प्याड खरिद	सोफिट हाइजिन	1937	1661	14.24	1661
८	हस्पिटल र क्यान्टीन निर्माण	कोशि एण्ड न्योपाने यति बिल्डर्स जे/भि	64352	62659	2.63	43607
९	नेपाल राष्ट्रिय मा वि को भुइतला निर्माण	बि एण्ड बि बिल्डर्स एण्ड सप्लायर्स खलंगा -०१ जाजरकोट	10029	8040	19.84	4163
१०	वधशाला निर्माण	बि एण्ड बि बिल्डर्स एण्ड सप्लायर्स खलंगा -०१ जाजरकोट	7270	5144	29.25	
११	गाउँ वारी आधारभूत विद्यालयको कम्पाउन्ड पर्खाल निर्माण	पि एस कन्सट्रक्सन सेवा जाजरकोट	10029	7019	30.01	2839
१२	धागेचरी खानेपानी निर्माण	नहकुली निर्माण सेवा खलंगा-२ जाजरकोट	12968	6900	46.79	
१३	कालिका मावि को दुइ तले आठकोठे भवन	मनकामना कन्सट्रक्सन एण्ड सप्लायर्स दुनै डोल्पा	11113	7943	28.53	4056

	निर्माण					
१४	सरस्वति मा वि मिग्री को भूइ तलो निर्माण	नहकुली निर्माण सेवा डाँडागाउँ-७ जाजरकोट	7500	5585	25.54	7341
१५	हिमालय मा वि को दुइ तले आठकोठे भवन निर्माण	जेनिशा कन्सट्रक्सन नेपालगंज बाँके	11180	9856	11.84	2602
१६	आ न पा 1,2 खारा -ओख्ले सडक निर्माण	मार्गदेवि निर्माण सेवा काठमाण्डौ	97786	64301	34.24	5690
१७	सहिद स्मृति मा वि को प्रशासकीय भवन निर्माण	दिवा यति नायगरा जे/भि	36266	28847	20.46	2500
१८	आ न पा 2,3 खदि स्याल सडक निर्माण	Dhulikhel Sisne Builders J.K. JV	37721	29381	22.11	
१९	खाने पानि तथा सिचाइ आपूर्ति आ न पा फेज B 4,५	दिवा यति नायगरा जे/भि	35803	31997	10.63	1460
२०	जनता मा वि झिनचौरको भवन निर्माण	नहकुली निर्माण सेवा डाँडागाउँ-७ जाजरकोट	7500	5239	30.15	5239
२१	घेत्या हम्पा सडक निर्माण	मनकामना कन्सट्रक्सन एण्ड सप्लायर्स दुनै डोल्या	10000	4055	59.45	4055
२२	घारीखोला डाँडाकाली सडक स्तर उन्नति	पुजा निर्माण सेवा प्रा.लि झुफाल डोल्या	10000	4650	53.5	
२३	गोइरी सानिबारु सडक निर्माण आ न पा ११,१२	मनकामना कन्सट्रक्सन एण्ड सप्लायर्स दुनै डोल्या	10000	4245	57.55	4245
२४	सहिद स्मृति मा वि को दुइ तले दस कोठे RCCभवन निर्माण	Hamro हाम्रो पन्त जे/भि विरेन्द्रनगर सुर्खेतJ/v, Birendranagar surkhet	36666	29337	19.99	12759
२५	जन विकास मा वि को भुइतला र पहिलो तला	पि एस ब्रह्मपति जे/भि जाजरकोट	5000	3595	28.11	1900

	निर्माण					
२६	श्री आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र वडा नं १३	पहलसिं परियार	3886	3886	0	3886
२७	श्री आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र वडा नं 7	कालो खत्री	3887	3887	0	3887
२८	श्री आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र वडा नं 10	केशर बहादुर खत्री	3886	3887	0	3887
२९	श्री आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र वडा नं 6	पदम बहादुर खड्का	3119	3119	0	3119
३०	श्री आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र वडा नं 12	डिले नेपाली	3886	3886	0	3886
३१	श्री आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र वडा नं 11		3886	3886	0	3886
३२	श्री आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र वडा नं 5	गंगाराम थापा	3886	3886	0	3886
३३	श्री आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र वडा नं 3	शशिराम बुढा	3886	3886	0	3886
३४	श्री आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र वडा नं 1	नमुमा बुढा	3887	3887	0	3887
३५	च्याण्डलर जातका आखरका विरुवा खरिद	टेक डिपोट प्रा.लि	१४८००	14800	०	
३६	जन विकासमा वि	पि एस ब्रह्मपति जे/भि जाजरकोट	5000	3595	28.11	
३७	डबल क्याप गाडी खरिद	अग्नि इन्कोर्पोरेटिड प्रा लि	3820	3745	1.963	3745
३८	नगरपालिकाकोजग्गा खरिद		29447	28167	4.346	
३९	सुर्योदय मा वि होली को भवन निर्माण	चित्र निर्माण सेवा	4789	4270	10.83	
४०	श्री सहिद मा वि आ न पा -९ को भवन निर्माण	हाम्रोपन्त जे/भिविरेन्द्रनगरसुर्खेत	30027	29337	2.298	

४१	खाने पानि तथा सिचाइ आपूर्ति आ न पा फेस A 4,५	क्याराभान कन्सट्रक्सन प्रा लि	50140	25550	49.04	
४२	आ न पा को डीजिटल प्रोफाइल	कन्सर्न सेन्ट्रल फोर रुरल युथ मुसीकोट नगरपालिका रुकुम (पश्चिम)	0	1298		
४३	जनकल्याण मा वि गोइरीको तल्लो तला र घेरवार निर्माण	पि एस कन्सट्रक्सन सेवा जाजरकोट	10029	7127	28.94	
	जम्मा		653463	526816		160163

१२

लघु उद्यम:

सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ को प्रस्तावनाले सार्वजनिक खरिद सम्बन्धी कार्यविधि, प्रक्रिया निर्णय खुला पारदर्शिक र स्पष्ट बनाउन सार्वजनिक खरिद कानून निर्माण भएको उल्लेख छ । ऐनको परिभाषाले गरेको सार्वजनिक निकायको व्याख्यामा श्रम सहकारी संस्था लिमिटेड पर्ने देखिएन । पालिकाले यसै प्रकृतिको आठबिसकोट श्रमिक तथा युवा उद्यम सहकारी संस्था लि.लाई स्टोर भवन निर्माणमा रु.३६,३९,१४३।-, फाउण्टेन र फ्लावर बेडमा रु.२,५८,८२४।-, गार्ड रुम र ट्वाइलेटमा रु.२,३८,३२४।- र आर.सी.सी. रोडमा रु.१०,६६,६५८।- गरी जम्मा रु.५०,०२,९४९।- भुक्तानी दिएको छ । यस कार्यमा पालिकाले गत विगतमा समेत अनुदान उपलब्ध गराएको जनाए पनि अद्यावधिक अभिलेख राखेको छैन । लघु उद्यम स्थापनाका लागि संरचना निर्माण गर्न लिमिटेड कम्पनीलाई भुक्तानी दिए पनि उक्त संरचनामा उद्योग सञ्चालन भइरहेको वा हुने नहुने निश्चित छैन । निरन्तर सञ्चालनको प्रत्याभूति नभएको खरिद कानूनको परिभाषामा नसमेटिने संस्थालाई संरचना निर्माण अनुदान उपलब्ध गराउनु उपयुक्त देखिएन । यस सम्बन्धमा पालिकाले पुनर्विचार गरी सुधार गर्नुपर्दछ ।

क्र.सं.	विवरण	रकम
१	स्टोर भवन निर्माण	३६,३९,१४३।-
२	फाउण्टेन र फलावर बेड	२,५८,८२४।-
३	गार्ड रुम र ड्वाइलेट	२,३८,३२४।-
४	आर.सी.सी. रोड	१०,६६,६५८।-
जम्मा		५०,०२,९४९।-

१३

विद्यालय पूर्वाधार:

शिक्षा तथा मानवस्रोत विकास केन्द्र, सानोठिमी, भक्तपुरको २०७८।३।२० को निकासी सम्बन्धी पत्र अनुसार लेखापरीक्षण, सामाजिक परीक्षण लगायतका कार्यका लागि सम्बन्धित विद्यालयनै जिम्मेवार हुने गरी आर्थिक वर्षको अन्तिम हप्ता देहाय अनुसारका १० विद्यालयलाई गो.भौ.नं.१८३/०७८।०३।२० समेतबाट पुस्तकालय तथा प्रयोगशाला, २ कोठे भवन, खानेपानी सहितको शौचालय तथा कम्प्युटर ल्याव स्थापनाका लागि रु.१,११,५०,०००।- निकासी दिएको छ । निकासी प्रदान गर्दा राष्ट्रपति शैक्षिक सुधार कार्यक्रम कार्यान्वयन निर्देशिकामा उल्लेख गरे अनुसार भौतिक पूर्वाधार निर्माणका लागि मापदण्ड पालना गरी चालु आ.व.मा कार्यसम्पादन हुने गरी व्यवस्थापन गर्नुपर्ने मापदण्डको पालना भएको छैन । मापदण्डको पालना नहुने गरी चालु आ.व.मा खर्च हुने समय नभएको अवस्थामा निकासी खर्च लेखेको नियमित देखिएन । निर्माण कार्यका लागि पर्याप्त समय पुग्नेगरी निकासी गरी खर्च व्यवस्थापन गर्नेगरी सुधार गर्नुपर्दछ ।

क्र.सं.	विवरण	विद्यालयको नाम	निकासा(रु.)
1.	पुस्तकालय तथा विज्ञान प्रयोगशाला	जनविकास मा.वि., टाकुरा	६,५०,०००।-
2.	पुस्तकालय तथा विज्ञान प्रयोगशाला	जनता मा.वि.,झिनचौर	६,५०,०००।-
3.	पुस्तकालय तथा विज्ञान प्रयोगशाला	बालकल्याण मा.वि.,	६,५०,०००।-
4.	२ कोठे भवन	सरस्वती आ.वि., मैडा	१८,००,०००।-
5.	२ कोठे भवन	मष्टकैलाश आ.वि.,थापागाउँ	१८,००,०००।-
6.	२ कोठे भवन	त्रिवेणी आ.वि.,स्यानी बाखु	१८,००,०००।-
7.	२ कोठे भवन	लाली गुरास आ.वि.,भयाउने	१८,००,०००।-
8.	शौचालय	सिर्जना आ.वि., घर्तीगाउँ	७,००,०००।-
9.	कम्प्युटर	सरस्वती मा.वि., मिर्गी	६,५०,०००।-
10.	कम्प्युटर	शाइकुमारी आ.वि.,रोकाजाखेल	६,५०,०००।-
जम्मा			१,११,५०,०००।-

:

गरी गो.भौ.नं. १८९/०७८।३।२१ बाट कोभिड सिकाइ सहजीकरणका लागि १२ विद्यालयलाई देहाय अनुसार रु.३६,००,००।- निकासा दिएकोमा खर्च व्यवस्थापनका सम्बन्धमा अनुगमन गरेको छैन । निर्देशित कार्यमा तोकिएको प्रकृया पूरा गरी खर्च गरेको सम्बन्धमा अनुगमन गरी निश्चितता कायम गर्नुपर्दछ ।

क्र.सं.	विद्यालयको नाम	निकासा(रु.)
1.	श्री कमला आ.वि., हर्दिगाउँ, आ.न.पा.-९	१०००००
2.	श्री जनज्योति आ.वि. डाँफे, आ.न.पा.-७	३०००००
3.	श्री आदर्श मा.वि., ज्यामिरकोट, आ.न.पा.-१४	५०००००
4.	श्री त्रिवेणी आ.वि.स्यानीवारु, आ.न.पा.-१२	२०००००
5.	श्री जनजागरण मा.वि.गाउँवारी, आ.न.पा.-१३	३०००००
6.	श्री जनविकास मा.वि.घारीखोला, आ.न.पा.-१०	४०००००
7.	श्री शाइराम आ.वि. घोरीखोला, आ.न.पा.-१०	२०००००
8.	श्री राडीज्यूला शिक्षा क्याम्पस, आ.न.पा.-९	४५००००
9.	श्री सहिद स्मृति नमुना मा.वि.,राडी, आ.न.पा.-९	४०००००
10.	श्री शाइकुमारी मा.वि. रोकाजाखेत, आ.न.पा.-१	१५००००
11.	श्री नविन आ.वि. पहाडा, आ.न.पा.-२	३०००००
12.	श्री ज्ञानोदय मा.वि. चौतारा, आ.न.पा.-९	३०००००
जम्मा		३६०००००

१४

डिजिटल प्रोफाइल:

सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम १२३ मा सार्वजनिक निकयले करारका शर्तमा उल्लेख भए अनुसारको कार्य पूरा भएपछि पूरा गरेको कार्य परिमाणको आधारमा भुक्तानी गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले डिजिटल प्रोफाइल तयार गर्न ग्रामिण युवा सरोकार केन्द्रसँग रु.१२,९७,८०५।- को सम्झौता गरेको देखियो । शुरु

म्याद २०७५।३।२४ मा समाप्त भएपछि पहिलो पटकको लागि २०७६।१०।२५ गतेसम्म म्याद थप गरी कार्य गराएको छ । कार्य सम्पन्न भएको उल्लेख गरी गो.भौ.नं. ३१६/०७८।३।३० बाट रु.१२,९८,८०५।- भुक्तानी गरेको देखिए पनि डिजिटल प्रोफाइल तयार गरी वेव साइटमा पब्लिस गरेको छैन । डिजिटल प्रोफाइल पालिकाले प्राप्त गरी दाखिला गरेको जनाए पनि लेखापरीक्षणक समयमा नमुना माग गर्दा पेश हुन आएन । यसबाट करारका शर्त पूरा नभई भुक्तानी भएको देखिन्छ । डि

१५

अस्पताल निर्माण:

सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम १२ मा परामर्श सेवा र नियम ३१ मा बोलपत्रको माध्यमबाट खरिद गर्ने सम्बन्धी व्यवस्था छ । कार्यालयले लागत अनुमान रु.१४,६८,३६,१०५।- को १५ बेडको अस्पताल निर्माणका लागि आह्वान गरेको बोलपत्रमा १७.५४ प्रतिशत घटी कबोल गर्ने गलवा क्याराभान जे.भी. को रु.१२,९०,८७,८८८।- को बोलपत्र स्वीकृत भई रु.२,१२,५०,०००।- मोबिलाइजेशन पेशकी समेत देहाय अनुसार प्रथम रनिङ्ग बिलसम्म रु.२,७२,२७,०४२।-खर्च भएको देखियो । बहुवर्षिय योजनाका रूपमा सञ्चालन हुने ठेक्कामा भविष्यमा दायित्व सिर्जना हुनेगरी गरेको सम्झौताका लागि स्रोत सुनिश्चितता गरेको देखिएन । स्रोत सुनिश्चितता नभई आन्तरिक आयले पर्याप्त नहुने गरी दायित्व सृजना गर्नु उपयुक्त देखिएन । साथै उक्त कार्यको बिस्तृत परियोजना प्रतिवेदनका लागि परामर्शदाता नियुक्त गरी रु.१४,९१,०३५। भुक्तानी गरेकोमा योजनाको लागत अनुमान र बिड डकुमेन्ट तयार गरेपनि स्थानीय जनसंख्या, भौगोलिक अवस्था, जनशक्तिको उपलब्धता समेत यकिन गरी निर्माण स्थल चयन र लाभग्राहीको आवश्यकता विश्लेषण सहित प्रतिवेदन भएको देखिएन । दीर्घकालिन दायित्वको स्रोत सुनिश्चितताका साथै विस्तृत परियोजना प्रतिवेदनले समावेश गर्नेगरी भविष्यका कार्य निर्धारण गर्दा सुधार गर्नुपर्दछ ।

भौ.नं./मिति	विवरण	भुक्तानी पाउने	भुक्तानी (रु.)	
१/०७७।१२।१८	१५ शैय्याको अस्पतालको विस्तृत परियोजना प्रतिवेदन	इन्जिनियरको घर प्रा.लि., ललितपुर	१४९१०३५	
७/०७८।२।२८	मोबिलाइजेशन पेशकी	गलवा क्याराभान जे.भी., काठमाडौं	५००००००	
११/०७८।३।२८	मोबिलाइजेशन पेशकी		१६२५००००	
१२/०७८।३।२८	प्रथम रनिङ्ग बिल		५९७७०४२	
जम्मा			२८७१८०७७	

१६

सामुदायिक विकास केन्द्र अनुदान:

आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६ को दफा १८ मा बजेट निकास र दफा २३ मा बजेट तथा कार्यक्रमको अनुगमन तथा मूल्याङ्कन सम्बन्धी व्यवस्था छ । पालिकाको शिक्षा युवा तथा खेलकुद शाखाको २०७८।३।२० को निर्णय अनुसार निम्न ५ सामुदायिक सिकाइ केन्द्रलाई रु.२,००,०००।- का दरले

रु.१०,००,०००।- अनुदान निकासी गरेको छ । केन्द्रले पेश गरेको प्रस्तावका आधारमा खर्च गर्नेगरी निकासी दिने निर्णय गरे पनि प्रस्ताव अनुसार खर्च गरेको सम्बन्धमा अनुगमन गरेको छैन । उद्देश्य अनुसारका कार्यमा खर्च गरेको सम्बन्धमा आश्वस्त हुने प्रमाण पेश गर्नुपर्दछ ।

क्र.सं.	सिकाइ केन्द्रको नाम, ठेगाना	रकम (रु.)
1.	तुलिभेरी सामुदायिक सिकाइ केन्द्र, आ.न.पा.-९	२०००००
2.	जनचेतना सामुदायिक सिकाइ केन्द्र, आ.न.पा.-४	२०००००
3.	शिद्ध शाइकुमारी सामुदायिक सिकाइ केन्द्र, आ.न.पा.-११	२०००००
4.	हरियाली सामुदायिक सिकाइ केन्द्र, आ.न.पा.-१४	२०००००
5.	समाज सुधार सामुदायिक सिकाइ केन्द्र, आ.न.पा.-२	२०००००
जम्मा		१००००००

१७

नगर अस्पताल:

सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम १२३ मा सार्वजनिक निकयले खरिद सम्झौता अनुसार रनिङ्ग बिल भुक्तानी गर्दा करारका शर्त बमोजिम नापी किताबमा उल्लेख भएको वास्तविक कार्य सम्पादनका आधारमा भुक्तानी गर्नुपर्ने र नापी किताब अभिलेखीकरण गरी राख्नु पर्ने व्यवस्था छ । नगर अस्पताल भवन निर्माणका लागि रु.६,२६,५९,१७६।- कबोल गर्ने कोशी एण्ड न्यौपाने-यति बिल्डर्सको ठेक्का स्वीकृत भई २०७८।२।८ मा कायदेशि दिएको ठेक्कामा ठेक्का बिल परीक्षण गर्दा रनिङ्ग बिल १ देखि ८ सम्म रु.६,४२,१७,७२४।- को नापी भई बिल तयार भएको देखिएकोमा आठौँ रनिङ्ग बिलसम्म रु.६,१७,०८,६७५।- भुक्तानी खर्च लेखेको देखियो । उक्त बिलमा उठेको रकम र भुक्तानी रकमको नापी किताब अद्यावधिक गरी पारदर्शी अभिलेख नराखेको र ठेक्का बिल भन्दा घटी वा बढी भुक्तानी गर्दा समग्रमा देहायमा उल्लेख भए अनुसार रु.७७,९१,०४९।- को भुक्तानी हिसाब ठेक्का बिल र भुक्तानी अभिलेखसँग मेलखाने देखिदैन । यसका साथै चौथो रनिङ्ग बिल रु.१,१५,३९,१२८।- को तयार गरेको भनी भुक्तानी गरे पनि रनिङ्ग बिल साइट प्राविधिक तथा कार्यालय प्रमुखले लेखापरीक्षण अवधिसम्म प्रमाणित गरेको छैन । प्रमाणित नगरी भुक्तानी गरेको अभिलेख विश्वसनीय र आधिकारिक देखिएन । यसका साथै दोस्रो रनिङ्ग बिल भुक्तानी गर्दा पहिलो बिलको भनी पुनः रु.१४,३४,९२८।४१ भुक्तानी गरेकोमा पहिलो रनिङ्ग बिलमा भुक्तानी गर्न बाँकी नदेखिएकोले उक्त भुक्तानी समेत विश्वसनीय देखिएन । निर्माण कार्यको नापी अभिलेख अद्यावधिक गरी नराखेकोले विभिन्न बिल भुक्तानीमा फरक देखिएको रु.७७,९१,०४९। प्रथम रनिङ्ग बिलको बाँकी भनी दोस्रो रनिङ्ग बिल भुक्तानी गर्दा थप भुक्तानी गरेको रु.१४,३४,९२८। समेत

७,७९१,०४९

रु.९२,२५,९७७। को सम्बन्धमा भुक्तानी हुनुपर्ने नपर्ने यकीन गरी ठेक्का व्यवस्थाका शुरुदेखिका बिल, बिजक भर्पाई तथा कागजातक व्यवस्थित अभिलेखीकरण गर्दै नापी किताब र ठेक्का फाइल समेत अद्यावधिक गर्नुका साथै हालसम्मको निर्माण अवस्था, भुक्तानी आइटम र खर्च समेत यकीन गरेर मात्र ठेक्का फरफारक गर्नुपर्दछ ।

रनिङ्ग बिल नं.	बिल अनुसारको रकम(रु.)	भुक्तानी रकम(रु.)	फरक(रु.)	कैफियत
१	९५०००००	९५०००००	-	-
२	११५३४१२८	११५३४१२८	-	-
३	४७०२५४४	४७०२५४४	-	-
४	११५३९१२८	५८४९०६८	५६९००६०	ठेक्का बिलमा सही छाप र प्रमाणित छैन
५	-	५२८२०००	(ठेक्का बिल छैन)	-
६	१२१६८९९४	९००००००	३१६८९९४	-
७	६८०२९४९	७८७०९५४	(१०६८००५)	-
८	७९६९९८१	७९६९९८१	-	-
	६४२१७७२४	६१७०८६७५	७७९१०४९	

१८

निर्माण सम्झौता अनुसार कार्यसम्पन्न भए पश्चात भुक्तानी गर्नु पर्दछ । पालिकाले निम्न भुक्तानी गर्दा रु २३५३९८।०० वढी भुक्तानी गरेको छ । उल्लेखित वढी भुक्तानी पालिकाले यकिन गरी असुल गर्नु पर्ने रु

२३५,३९८

विवरण	भुक्तानी सँस्था	गो भौ नं	जनश्रमदान वाहेक कुल दायित्व	अन्तिम विलसम्म कन्टीन्जेन्सी वाहेक खुद भुक्तानी रकम	वढी भुक्तानी
आधारभुत स्वास्थ्य भवन निर्माण वडा नं ६	वाटुली पाटन श्रम सहकारी संस्था, आ न पा ६	१०२।०७७।१२।२६ र ८१।०७७।२।२२	२१०५९१७	२१८४२४०	८४२४०
आधारभुत स्वास्थ्य भवन निर्माण वडा नं ३	झारमारे जलजला श्रम सहकारी संस्था	१०३।०७७।१२।२६ र १२४।०७७।३।२४	२४३१९७७	२५३९४१३	१०७४३६
आधारभुत स्वास्थ्य भवन निर्माण वडा नं १३	आधारभुत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र उपभोक्ता समिति	१०७।०७८।१।१२ र ४९।०७७।१।२६	२६१५०७६	२६५८७९८	४३७२२
	जम्मा				२३५३९८

१९	<p>खर्च शीर्षक:</p> <p>आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ को नियम ३५ मा शीर्षक फरक पारी खर्च गर्न नहुने व्यवस्था छ । पालिकाले कोभिड महामारी व्यवस्थापन तथा नियन्त्रणका लागि व्यवस्था गरेको बजेट नगर स्तरीय राष्ट्रपति रनिङ्ग शिल्ड प्रतियोगिता आयोजना गरी गो.भौ.नं. १७४/०७८।३।१८ बाट रु.१३,५८,३२९। भुक्तानी गरेको छ । फरक शीर्षकबाट भुक्तानी गर्नुपूर्व रकमान्तर गरी बजेट थप गरेको छैन । नियमानुसार रकमान्तर नगरी अन्य शीर्षकबाट खर्च लेखेको नियमित देखिएन । सम्बन्धित खर्च शीर्षकमा बजेट व्यवस्थापन गरी सोही शीर्षकबाट खर्च गर्ने पद्धति अबलम्बन गर्नुपर्दछ ।</p>
२०	<p>स्वास्थ्य केन्द्र:</p> <p>सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ को दफा ५ मा निर्माण कार्यको ड्रइङ्ग तथा डिजाइन तयार गरी सोही आधारमा तयार भएको लागत अनुमानका आधारमा निर्माण सम्झौता गरी कार्यान्वयन गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले देहाय अनुसारका लागत अनुमान रु.१,२८,६७ हजारका स्वास्थ्य केन्द्र निर्माण गर्न रु.१,१६,५८ हजार गरी हालसम्म रु.७९,९५ हजार भुक्तानी दिएको छ । यस मध्ये वडा नं. १२ र ७ को भवन भुइतलासम्मको स्ट्रक्चर मात्र बनेको र वडा ८ को भवनको स्ट्रक्चर बनेपनि पहिलो तलाको ढलान बाँकी रहेको देखिन्छ । यसबाट भवन निर्माण गर्दा एकै पटक डिजाइन तथा नक्सा निर्माण नगरी प्रत्येक वर्ष स-साना परिमाणमा कार्य थप गर्दै लाने गरेको देखिन्छ । गुणस्तर कायम गरी स्वास्थ्य सेवाको वातावरण सहज बनाउन एकै पटक सबै संरचना निर्माण गर्न सकिने गरी निकासी व्यवस्थापन गर्न सक्ने अवस्थाका बारे पालिकाले पुनर्मूल्याङ्कन गर्नुपर्ने देखिन्छ ।</p>

(रु. हजारमा)

क्र.सं.	स्वास्थ्य केन्द्र रहेको वडा	लागत अनुमान	सम्झौता	हालसम्मको भुक्तानी	अवस्था
१	१२	४२८९	३८८६	२३०६	भुइतल्लासम्म स्ट्रक्चर
२	७	४२८९	३८८६	२६९२	
३	८	४२८९	३८८६	२९९७	पहिलो तल्ला ढलान, अन्य स्ट्रक्चर
जम्मा		१२८६७	११६५८	७९९५	

२१

भुक्तानी व्यवस्थापन:

सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम १२३ मा खरिद सम्झौता अनुसार कार्य सम्पन्न भई रनिङ्ग बिल प्राप्त भएपछि भुक्तानी गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेको छ । कार्यालयले रु.४६,५०,१०२।- मा निर्माण सम्पन्न गर्ने गरी सम्झौता गरेको धारिखोला डाँडाखाली सडक निर्माण कार्यको अन्तिम बिल भुक्तानी गर्न निर्माण व्यवसायीले पेश गरेको अन्तिम रनिङ्ग बिल भुक्तानीको क्रममा रहेको छलफलको क्रममा जानकारी गराएको छ । सोही निर्माण कार्यको ग्यावियन जाली सम्बन्धी कार्यमा संलग्न कामदारलाई भुक्तानी नभएको गुनासो २०७७।६।८ कार्यालयमा दर्ता भई निरुपणको क्रममा रहेको देखियो । निर्माण व्यवसायीसँग समन्वय गरी मजदुर विवाद निरुपण गराई भुक्तानी व्यवस्थापन गर्नुपर्दछ ।

२२

ओखर बिरुवा:

नगरपालिकाको एकीकृत सामुदायिक नमुना फार्मिङ्ग परियोजना सञ्चालनको अवधारणा कार्यान्वयन गर्न चाण्डलर वालनट जातको दाँते ओखरको बिरुवा खरिद गर्न बोलपत्र आह्वान गरे अनुसार टेक डिपोट प्रा.लि.,काठमाडौंको प्रति बिरुवा रु.३७०।- को दरले ४० हजार बिरुवाका लागि रु.१,४८,००,०००।- को बोलपत्र स्वीकृत भई बिरुवा आपूर्ति पछि टर्किबाट बिरुवा आपूर्ति भई भुक्तानी भएको देखियो । सोही आपूर्ति कर्तासँग पुन ५ हजार थान बिरुवा सोझै खरिद गरी रु.१८,५०,०००। भुक्तानी गरेको छ । उक्त बिरुवा पालिकाका सबै वडाका किसानलाई दामाशाही रुपले बितरण गरेको जनाए पनि बितरण सम्बन्धी प्रमाण कागजात व्यवस्थित गरेको छैन भने बितरित बिरुवा वृक्षारोपणपछि कति प्रतिशत सरेको छ भनी सफलताको परीक्षण तथा अनुगमन गरेको देखिएन । सामुदायिक नमुना फार्मिङ्गको अवधारणा अनुसार बिरुवा खरिद तथा बितरण भएपनि पछिल्लो समयमा अवधारणालाई मूर्तरूप दिन र दिगो बनाउन अन्य प्रयास गरेको देखिएन । यसबाट किसानले बिरुवा लिई वृक्षारोपण गरे पनि अवधारणा अनुरूप प्रतिफलका लागि थप प्रयास गरेको देखिएन । दिगो सञ्चालन र व्यवस्थित कार्यान्वयनको ढाँचा सुनिश्चित गरी दीर्घकालीन योजनामा लगानी गर्दा मात्र प्रतिफल सुनिश्चित हुने देखिन्छ । यस सम्बन्धमा पालिकाले ध्यान पुर्याउनु पर्दछ ।

क्र.सं.	विवरण	संख्या	भुक्तानी
१	शुरु सम्झौता अनुसार खरिद	४००००	१४८०००००
२	थप सोझै खरिद	५०००	१८५००००
जम्मा		४५०००	१६६५००००

२३

मेसिन खरिद:

सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम २१ मा खरिद सम्झौता अन्तर्गत भुक्तानी गर्दा आपूर्तिकर्ताले सामान उपलब्ध गराएको कागजात पेश भएपछि खरिद सम्झौताका शर्त अनुसार जडान सम्पन्न गरी भुक्तानी गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले लागत अनुमान रु.१,८६,४९,९२३।- को लग पिलिङ्ग मेसिन ३१.८१ प्रतिशत घटी रु.१,२७,१२,०००।- मा आपूर्ति गर्न कबोल गर्ने एक मात्र बोलपत्र प्रस्तावक नेपाल पावर इन्जिनियरिङ्ग एण्ड फेब्रीकेटर्स/सामना इन्टरप्राइजेज जे.भी.सँग खरिद सम्झौता गरी हालसम्म देहाय अनुसार रु.१,२९,८३,०७८। भुक्तानी गरेको छ । सम्झौता रकमको ९५ प्रतिशत भन्दा बढी भुक्तानी भइ सक्दा समेत सामान जडान भई सञ्चालनमा आई नसकेको जानकारी छलफलको क्रममा प्राप्त भएको छ । औद्योगिक प्रयोजनमा प्रयोग हुने र उत्पादन थालनी गर्न थप जनशक्ति र सामग्री आवश्यक पर्ने प्रकृतिको कार्यमा अन्य पूर्वाधार व्यवस्थापन भएको छैन । उक्त मेसिन सञ्चालन गरी उत्पादकत्व हासिल गर्ने सम्बन्धी योजना एवं सञ्चालन कार्यविधि समेत तयार भएको देखिएन । सञ्चालन योजना एवं कार्यविधि तयार नगरी मेसिन खरिद भएको र पूर्ण रूपले जडान तथा सञ्चालन नभई अधिकांश रकम भुक्तानी भइसकेको उपयुक्त देखिएन । सञ्चालन योजना र उत्पादकत्व हासिल गर्ने मार्गचित्रसहित सामग्री जडान भई सञ्चालनमा आउने सम्बन्धमा आश्वस्त हुने प्रमाण पेश गर्नु पर्दछ ।

गो.भौ.नं./मिति	विवरण	भुक्तानी (रु.)
९४/०७७।१०।६ पुँजिगत	मेसिनको भुक्तानी	४००००००
१९२/०७८।१।१५ पुँजिगत	पेशकी फछ्यौट खर्च	१२०००००
१५४/०७८।३।२४ चालु	मेसिन सेटको भुक्तानी	६४९६०४८
९६/०७७।१०।८	कन्ट्रोल प्यानल बोर्ड(ठेक्का बाहिरबाट खरिद)	४८७०३०
जम्मा		१२१८३०७८

२४

पहिरो व्यवस्थापन:

नगर क्षेत्रका सडकमा पहिरोका कारण उत्पन्न अवरोध हटाइ सडक यातायात सुचारु गर्नु नगरपालिकाको जिम्मेवारी रहिआएको छ । नगरपालिकाल् गत वर्षदेखि यसै प्रयोजनका लागि डोजर खरिद गरी मर्मत तथा सञ्चालन खर्च व्यहोर्दै आएको छ । पालिकाको डोजर प्रयोग गरी पहिरो सफा गर्ने कार्यलाई प्राथमिकता दिनुपर्नेमा यस वर्ष नमुनाका आधारमा परीक्षण गरिएका मध्ये देहाय अनुसारका भौचरबाट स्काभेटर प्रयोग गरी सडक पहिरो सफा गरे बापत विभिन्न व्यक्तिलाई रु.४३,२६,७९८। भुक्तानी गरेको छ । पालिकाको निर्मित क्षमता प्रयोग नगरी बाह्य निकायबाट स्काभेटर भाडामा लिई कार्य गर्दा पालिकाको क्षमताको उपयोग हुन सकेको छैन भने खर्च समेत मितव्ययी भएको अवस्था देखिएन । नगरपालिकाको मेसिन र स्रोत उपयोग गरी यस्ता प्रकृतिका खर्चमा मितव्ययिता कायम गर्नु पर्दछ ।

गो.भौ.नं./मिति	सम्बन्धित व्यक्ति	भुक्तानी (रु.)
५५/०७७१६।२३	निराज वि.क.नगर प्रहरी निरीक्षक	९२०९०२
५७/०७७१६।२५	प्रदेश निर्माण सेवा प्रा.लि.	८६५५६७
६३/०७७१९।७	निराज वि.क. मार्फत स्काभेटर व्यवसायी	३२४२७८
७०/०७७१९।९	खम्बु बाठा मार्फत स्काभेटर व्यवसायी	३००१९५
७२/०७७१९।१०	निराज वि.क. मार्फत स्काभेटर व्यवसायी	५२०१४५
८४/०७७१९।१५	खम्बु बाठा मार्फत स्काभेटर व्यवसायी	३९९०००
१३७/०७७१९।२।८	आर.पी.एम.कन्स्ट्रक्शन प्रा.लि.	९९६७०८
जम्मा		४३२६७९८

२५	<p>आवश्यकता पहिचान:</p> <p>सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ५ मा मालसामान खरिद गर्नुपूर्व आवश्यकताको विवरण तयार गर्नुपर्ने उल्लेख छ । आवश्यकता पहिचान गरी खरिद वा निर्माण गरिएको कार्यको उचित प्रयोग हुनुपर्दछ । आठबिसकोट नगरपालिका वडा नं. १० मा किवि खेतीमा प्रयोग गर्नका लागि आर.सी.सी. पोल निर्माण गरे बापत निर्माण उपभोक्ता समितिलाई गो.भौ.नं. ४८/०७७१६।११ बाट रु.१५,५६,६२५।- भुक्तानी दिएको छ । कुल लागत अनुमान रु.३८,८१,२४३। को निर्माण कार्यका लागि उपभोक्ता समितिसँग सम्झौता भए पनि थप पोल समेत निर्माणको चरणमा रहेको छलफलको क्रममा जानकारीमा आएको छ । निर्मित पोलहरु लाभग्राही वर्गले प्रयोग गर्ने गरी बितरण भएको छैन भने पोल निर्माणका लागि तथ्यमा आधारित भई आवश्यकता पहिचान गरेको देखिएन । वास्तविक तथ्यको आधार लिई गर्नुपर्ने निर्माण कार्य मात्र आवश्यकता पहिचान नगरी अनुमानका आधारमा गर्दा खर्च प्रभावकारी र मितव्ययी हुने देखिएन । लाभग्राही प्रत्यक्ष लाभान्वित भई दीर्घकालसम्म प्राप्त गर्ने फाइदा विश्लेषण नगरी गरेको खर्च नियमित देखिएन । आवश्यकता पहिचान गरी दीर्घकालीन उपयोगको क्षेत्र निर्धारण गरी यस्ता संरचना तयारीमा लगानी गर्नुपर्ने देखिन्छ ।</p>
२६	<p>परामर्श सेवा:</p>

सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम १२ मा सार्वजनिक निकायमा कार्यरत जनशक्तिबाट नभ्याउने भएमा र वढि दक्षता आवश्यक पर्ने भएमा लागत अनुगमान तयार गरी प्रतिस्पर्धात्मक माध्यमबाट परामर्श सेवा खरिद गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । नमुनाका आधारमा छनौट भएका देहाय अनुसारका कार्यमा पालिकाले प्रतिस्पर्धा नगराई सोझै परामर्श सेवा खरिद गरी रु. ६८,२०,७५६.००भुक्तानी गरेको छ । पालिकाले स्थानीय विकासमा टेवा पुग्ने तथा दीर्घकालिन पूँजी निर्माण हुने मागमा आधारित आयोजनाको छनौट भएपछि लाभ लागत यकिन गरी उपलब्ध जनशक्तिबाट हुन नसक्ने कार्यका लागि प्रतिस्पर्धाको माध्यमले परामर्श सेवा खरिद गर्नुपर्नेमा सो गरेको देखिएन ।

भौ.नं./मिति	विवरण	परामर्शदाता	भुक्तानी (रु.)
३२/०७७।६। १(पुँजित)	प्रशासनिक भवनको बिस्तृत इन्जिनियरिङ्ग सर्वेक्षण	सितारा इन्जिनियरको घर जे.भी., ललितपुर	१५५३७५०
१३०/०७७।११। २०(पुँजित)	डी.पी.आर. तयार	क्यान्भास इन्जिनियरिङ्ग कन्सल्टेन्सी प्रा.लि., ललितपुर	३८८१२११
२१३/०७७।८। २४(पुँजित)	स्थानीय विपत्ति र जलवायु प्रतिरोधी योजना	ग्लोबल प्लानर्स डिजाइनर भ्यालुअर्स एण्ड कन्सल्टिङ्ग इन्जिनियर्स	३९२७५१
१८४/०७८।३।२०(संघ चालु)	वितरण लाइन वार्ड नं. ४ र ५ को विस्तृत इन्जिनियरिङ्ग डिजाइन	घण्टेश्वर इन्जिनियरिङ्ग सोलुशन प्रा.लि.	४९४९४०
३१७/०७८।३।३०	सुवा खोला ब्रजाम्ना सडक र पोखरा ग्रामिण लाम पुजा सडकको विस्तृत सर्वेक्षण	फ्रण्ट लाइन इन्जिनियरिङ्ग सोलुशन प्रा.लि.	४९८१०४
	जम्मा		६८२०७५६.००

२७

गत बर्षको दायित्व :

आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ को नियम ३९(२) बमोजिम चालु बर्षको बजेटले नखाम्ने गरी खर्च गर्न नहुने र खर्च भएको अबस्थामा कार्यालय प्रमुख र सम्बन्धित कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालय वा सम्बन्धित आन्तरिक लेखापरीक्षण शाखाबाट श्रावण १५ गतेभित्र भुक्तानी बाँकीको बिबरण प्रमाणीत गरी राख्नुपर्ने व्यवस्था छ । बार्षिक बजेटले नखाम्ने गरी योजना एवं कार्यक्रमको लागि सम्झौता गरेको कारण निकै तुलो रकम भुक्तानी दिन बाँकी रहेको छ । बहुबर्षीय योजना स्वीकृत भएको अबस्थामा बाहेक दायित्व सिजर्ना हुने गरी खर्च गर्ने कार्य नियमित नहुने हुँदा दायित्व श्रृजना नहुने गरी वार्षिक कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्दछ ।

गत बर्षको दायित्व :

आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ को नियम ३९(२) बमोजिम चालु बर्षको बजेटले नखाम्ने गरी खर्च गर्न नहुने र खर्च भएको अबस्थामा कार्यालय प्रमुख र सम्बन्धित कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालय वा सम्बन्धित आन्तरिक लेखापरीक्षण शाखाबाट श्रावण १५ गतेभित्र भुक्तानी बाँकीको बिबरण प्रमाणीत गरी राख्नुपर्ने व्यवस्था छ । बार्षिक बजेटले नखाम्ने गरी योजना एवं कार्यक्रमको लागि सम्झौता गरेको कारण निकै तुलो रकम भुक्तानी दिन बाँकी रहेको छ । बहुबर्षीय योजना स्वीकृत भएको अबस्थामा बाहेक दायित्व सिजर्ना हुने गरी खर्च गर्ने कार्य नियमित नहुने हुँदा दायित्व श्रृजना नहुने गरी वार्षिक कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्दछ ।

क्र.सं.	विवरण	प्रयोजन	भुक्तानी (रु.)
1.	छेपारे स्वास्थ्य सहायक कक्ष	जोखिम भत्ता	१९७६९०
2.	मुसीकोट एग्री फर्म	सामग्री	७५९००
3.	कर्मचारीको क्वारेन्टाइन खर्च	जोखिम भत्ता	१५०००
4.	कर्मचारीको कोरोना व्यवस्थापन खर्च	जोखिम भत्ता	४००००
5.	प्रहरी कोरोना व्यवस्थापन	जोखिम भत्ता	९६०००
6.	प्रहरी कोरोना व्यवस्थापन	जोखिम भत्ता	७१६००
7.	कोरोना व्यवस्थापन(सवारी चालक)	जोखिम भत्ता	७०५००
8.	क्वारेन्टाइन व्यवस्थापन खर्च	जोखिम भत्ता	१५८४००
9.	क्वारेन्टाइन व्यवस्थापन खर्च	जोखिम भत्ता	१४०००
10.	खाना (क्वारेन्टाइन व्यवस्थापन)खर्च	क्वारेन्टाइन	३६५०५०
11.	नरेन्द्र कुमार कार्की	जोखिम भत्ता	२८५००
12.	मान बहादुर बटाला	क्वारेन्टाइन	२०७९००
13.	क्वारेन्टाइन व्यवस्थापन खर्च	जोखिम भत्ता	८५०००
14.	खाना तथा अन्य सामग्री ढुवानी	ढुवानी	४५०००
15.			

	क्वारेन्टाइन व्यवस्थापन खर्च	क्वारेन्टाइन	११६७०
16.	इन्धन लगायत खर्च	सामग्री	७१२०
17.	क्वारेन्टाइन व्यवस्थापन खर्च	सामग्री	१९६४६०
18.	गत्ता सैना क्वारेन्टाइन खर्च	सामग्री	३६४०६५
19.	मनिराज शाह	जोखिम भत्ता	६०४४७५०
20.	मनिराज के.सी	जोखिम भत्ता	१०००००
21.			८१९४६०५

२९	<p>उपभोक्ता समितिमार्फत योजना सञ्चालन:</p> <p>सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ९७(९) अनुसार उपभोक्ता समितिबाट लाभग्राही समुदायबाट सञ्चालित हुने निर्माण कार्यमा हेभि मेशिन प्रयोग गर्न नहुने, नियम ९(१०) अनुसार उपभोक्ता समितिले सवकन्ट्रक्टरबाट नगराई आफै सम्पन्न गर्नु पर्ने र नियम ९(१२) अनुसार सम्पन्न योजनाको स्वामित्व उपभोक्ता समिति वा लाभग्राहीलाई रेखदेख, मर्मत सम्भारको जिम्मेवारी सहित हस्तान्तरण गर्नु पर्ने उल्लेख छ । पालिकाले उपलब्ध गराएको विवरण अनुसार सडक, खानेपानी योजना, विद्यालय भवन लगायत विभिन्न आयोजना उपभोक्ता समिति तथा लाभग्राही मार्फत गराई भुक्तानी भएको छ । उपभोक्ता समिति तथा लाभग्राही समुहसँग वित्तिय तथा प्राविधिक क्षमता नहुने, पेशकी नलिई कार्य गर्ने, मान्यता प्राप्त निकायबाट निर्माण कार्यमा प्रयोग भएको मालसामानको गुणस्तर परीक्षण प्रतिवेदन पेश नहुने रेखदेख, मर्मत सम्भारको जिम्मेवारी सहित सम्पन्न कार्यको स्वामित्व हस्तान्तरण नहुने कार्यले योजना कार्यान्वयन पक्ष सफल देखिदैन ।</p>
३०	<p>चेनेज नखुलाएको:</p> <p>सडक निर्माण कार्यको लागत अनुमान तयार गर्दा, विलको भुक्तानी गर्दा, नापी किताब तयार गर्दा र कार्यसम्पन्न प्रतिवेदन समेतमा स्पष्टसँग चेनेज खुलाउनु पर्दछ । तर नगरपालिकाले सडक तथा बाटो निर्माण, ग्राभेल, ब्लक बिछाउने तथा स्तरउन्नती गर्ने, ढल निर्माण, सरसफाई तथा मर्मत लगायतका कार्यमा प्राविधिकले लागत अनुमान तयार गरी रनिङ बिल भुक्तानी गर्दा तथा कार्यसम्पन्न प्रतिवेदन तयार गर्दा समेत सडकको चेनेज खुलाइको पाईएन । जसबाट उक्त निर्माण भएको सडकको बास्तविक लम्बाईका साथै एकै स्थानमा दोहोरो पर्ने गरी उपभोक्ता समिति र अन्य विधि मार्फत समेत कार्य भए नभएको सम्बन्धमा एकीन गर्न सकिएन । तसर्थ पालिकाबाट निर्माण हुने सडक तथा ढल योजनाको लागत अनुमान तथाकार्यसम्पन्न प्रतिवेदन तयार गर्दा प्राविधिक नाप जाँच सहितको चेनेज खुलाई निर्माण कार्य गर्नेतर्फ ध्यान दिनुपर्दछ ।</p>

३१	<p>कन्टिन्जेन्सी खर्चको अभिलेख:</p> <p>सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम १०(७) अनुसार लागत अनुमान तयार गर्दा लागत अनुमानको ५ प्रतिशतमा नबढ्ने गरी कन्टिन्जेन्सी खर्च समावेस गर्न सकिने र नेपाल सरकार अर्थ मन्त्रालयको मिति २०७०।१।१५ को निर्णयअनुसार खर्च गर्दा पूँजीगत प्रकृतिको २ प्रतिशत र अन्य सानातिना खर्च ३ प्रतिशतभन्दा नबढ्ने गरी खर्च गर्न सकिने व्यवस्था गरेको छ । कार्यालयबाट योजना कार्यान्वयन गर्ने क्रममा प्रत्येक कार्यक्रम खर्चबाट २ देखि ५ प्रतिशतका दरले बिलबाट यस्तो रकम कट्टी गर्ने गरेको छ । कार्यालयले आ.व २०७७/७८ मा कन्टिन्जेन्सी बापत कट्टी गरी खर्च गरेको छ । यसरी कट्टी गरेको रकमको कार्यक्रमगत कन्टिन्जेन्सी खर्चको अभिलेख खडा गरी राख्नु पर्नेमा राख्ने गरेको छैन ।</p>
३२	<p>प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम:</p> <p>कामका लागि पारिश्रमिकमा आधारित सामुदायिक आयोजना(सञ्चालन तथा व्यवस्थापन) कार्यविधि, २०७७ को दफा ६ अनुसार स्थानिय तहले पुर्ण रुपमा ज्यालामा आधारित भई दफा ५ अनुसार प्राथमिकीकरण सहित एक सय दिनको रोजगारी सुनिश्चितता हुने गरी दफा ४ वमोजिमका आयोजना छनौट तथा कार्यान्वयन गर्नु पर्दछ । पालिकाले कार्यविधि अनुसार दरविश्लेषण गरी आयोजनामा लाग्ने श्रमिकको संख्या एकिन नगरी अन्य श्रोत सुनिश्चितता वेगर सडक,भवन निर्माण,सामुदायीक पुर्वाधार निर्माण,शिक्षा पुर्वाधार तथा खेलकुद, उर्जा, सिंचाई तथा नदि नियन्त्रण र पर्यटन जस्ता पुँजिमा आधारित ४७ आयोजना छनौट तथा कार्यान्वयन गरी ४०५ जनालाई रोजगारी वापत रु २,०९,३८,५००।०० भुक्तानी गर्दा तोकेको पारिश्रमिकमा न्यूनतम रुपमा एक जनालाई १०० दिन रोजगारी प्राप्त भएको र रोजगारी उपलब्ध गराई ज्याला भुक्तानी गरेकोमा समेत निर्माणसँग सम्वन्धित मालसामान खरिदको भुक्तानी ज्यालामा नभएको सुनिश्चितता हुने पद्धति अवलम्वन गरेको देखिएन । कार्यविधि अनुसार वास्तविक रुपमा रोजगारी श्रृजना हुने आयोजना तथा श्रोत यकिन गरी आयोजना छनौट र कार्यान्वयन गर्न पालिकाले ध्यान दिनु पर्दछ।</p>

सामग्रीहरू खरिद गरेकोमा स्थानीय निकायले तय गरेको दररेट भन्दा बढी दरमा खरिद गरेको हुँदा दाखिला गर्नुपर्ने देखिएको

विवरण	मु.अ.क.बाहेक बिलअनुसार खरिद दर	मु.अ.क.बाहेक स्थानीयको दर	खरिद गरेको परिमाण(केजीमा)	बढी दर	मु.अ.क.समेत बढी मुल्य
१० गेजको जि.आई.तार हेवी.	११५	१०७।९६	५४०	७।०४	४२९५
१० गेजको जि.आई.तार हेवी.	११५	१०७।९६	१५००	७।०४	११९३३
८ गेजको जि.आई.तार हेवी.	११५	१०७।९६	८००	७।०४	६३६५
जम्मा					२२५९३

३३.२

(क) मुख्यमन्त्री रोजगार कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि, २०७७ को उद्देश्य नै स्थानीयस्तरमा रोजगारीको अवसर श्रृजना गर्ने, कोभिड १९ ले रोजगारी गुमाएकाको जीविकोपार्जनमा सुधार गर्ने, गरिबी निवारणमा योगदान पुर्याउने, खाद्य सुरक्षा परिपूर्तिमा सहयोग गर्ने र कृषि उत्पादकत्व बृद्धि गर्ने रहेका छन् । तर पालिकाले कार्यक्रम सञ्चालन गर्दा निम्नानुसारका नियम एवं विधिलाई अबलम्बन गरेको पाइएन ।

(ख) मुख्यमन्त्री रोजगार कार्यक्रममा हेभी साधन प्रयोग गर्नुपर्ने अवस्थाको प्राविधिक पुष्ट्याई सहित वडाको सहमति र पुष्ट्याई गर्नु पर्नेमा सोको समावेश भएको छैन ।

Ø सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ९७(९) अनुसार उपभोक्ता समिति वा लाभग्राही समुदायबाट सञ्चालित हुने निर्माण कार्यमा एक्सामेटर र डोजर जस्ता हेभी मेसिनको प्रयोग गर्न सकिने छैन भनी उल्लेख भएको छ । साथै लागत अनुमान तयार गर्दा हेभी मेसिन प्रयोग गर्नुपर्ने जटिल प्रकृतिको कार्य भनी उल्लेख भएको रहेछ भने सम्बन्धित प्राविधिकको सिफारिसमा सार्वजनिक निकायबाट सहमति लिई त्यस्तो मेसिन प्रयोग गर्न सकिने तर यसै नियमको उप-नियम ९ को प्रतिबन्धात्मक वाक्यांशमा यस नियम बिपरित हेभी मेसिन प्रयोग भए त्यस्तो उपभोक्ता समिति वा लाभग्राही समुदायको समयमै सम्झौता रद्द गर्ने सम्मको प्रावधान रहेको छ ।

Ø उपनियम १० मा उपभोक्ता समितिले काम गर्न नसकेमा सो को सूचना सार्वजनिक निकायलाई दिनुपर्ने र सार्वजनिक निकायले सम्झौता तोडी बाँकी काम ऐन नियम बमोजिम गराउनु पर्ने सम्मका प्रावधान रहेको अवस्थामा पालिकाले निम्नानुसारका कार्यहरु एक्सभेटर र डोजर लगाएर फरक-फरक दर रेटमा गरेको हुँदा नियमावली एवं कार्यविधिको पालना गरेको पाइएन ।

गो.भौ.नं./मिति	कार्यक्रम	निर्माण व्यवसायी (डोजर आपूर्तक)	भुक्तानी (रु.)
४०/०७८।३। ३१	सरस्वती मा.वि.आठबिसकोट,फिल्ड निर्माण	गोतामेकोट निर्माण सेवा	५२६७३७
४२/०७८।३। २२	आक्चे काफल अबरी कृषि सडक	आ.पी.एम. कन्स्ट्रक्सन	१०३९०७७
४२/०७८।३। २२	पिपल चौर बाँकेज्यूला ज्यामिरकोट ओखबाटा कृषि सडक	आ.पी.एम. कन्स्ट्रक्सन	२५३६२०७
४२/०७८।३। २२	सिल्पारी धारा स्वास्थ्य चौकी सडक निर्माण	गोतामेकोट निर्माण सेवा	१९७९१६८
४२/०७८।३। २२	सिर्जना आ.वि.घर्तीगाउँ हिमालय मा.वि.	प्रदेश निर्माण सेवा	२३३०१९६
४४/०७८।३। २४	मट्चौर पाथीहल्ला खापे कृषि सडक	गैमी रोल्पा कन्स्ट्रक्सन	६७२५३३
४४/०७८।३। २४	मठचौर पाथीहल्ला खापे कृषि सडक	आ.पी.एम. कन्स्ट्रक्सन	२८००००
४६/०७८।३। २४	मठचौर पाथीहल्ला खापे कृषि सडक	आ.पी.एम. कन्स्ट्रक्सन	७०६४८४
४६/०७८।३। २४	मठचौर पाथीहल्ला खापे कृषि सडक भयाउनी	गैमी रोल्पा कन्स्ट्रक्सन	१९०५५५

४६/०७८।३। २४	मठचौर पाथीहल्ला खापे कृषि सडक पातेल्ना खगाल्नी	आ.पी.एम. कन्स्ट्रक्सन	३८८७१३
४६/०७८।३। २४	मठचौर पाथीहल्ला खापे कृषि सडक खत्रीबारा	जय प्रभु कन्स्ट्रक्सन	३३४७११
४६/०७८।३। २४	मठचौर पाथीहल्ला खापे कृषि सडक झिन्चौर	जय प्रभु कन्स्ट्रक्सन	५६७५४
५०/०७८।३। २४	सिम बजार रगालगाउँ	गोतामेकोट निर्माण सेवा	३२२१०६५
६३/०७८।३। २७	शान्ति चौक इ.प्र.का.	ओ.पी.एम. कन्स्ट्रक्सन	४७००००
जम्मा			१४७३२२००

३३.३

मुल्यअभिवृद्धि कर नियमावली, २०५३ को नियम १७.११ मा कर बिजकको क्र.सं. उल्लेख गर्नुपर्ने र उक्त क्र.सं. पनि क्रम अनुसार प्रिन्टेड हुनुपर्ने व्यवस्था रहेको छ । यस पालिकाबाट विभिन्न कार्यक्रम र उपभोक्ता समितिलाई भुक्तानी गर्दा समावेश भएको कर विजकमा क्रम संख्या नै उल्लेख नभएको, हातले लेखेको, केरमेट गरेको जस्ता कैफियतहरु देखिएकोले उक्त मुल्य अभिवृद्धि बापत भएको भुक्तानीको कर समायोजन पेश गर्नुपर्ने देखिएको छ ।

४५९,४५५

भौ.नं./मिति	आपूर्तिकर्ता निर्माण व्यवसायी	सम्बन्धित उपभोक्ता समिति	मु.अ.क. बापत भएको भुक्तानी
१/०७८।३। ९	बुटवल हार्डवेयर एण्ड सप्लायर्स	जन विकास मा,वि.धारीखोला घेराबार र शौचालय निर्माण उ.स.	४९६१२
४२/०७८। ३।२३	प्रदेश निर्माण सेवा प्रा.लि.	सिर्जना आ.वि.देखि वडा हुदै हिमालय मा.वि.सम्म मोटरबाटो निर्माण उ.स.	३५७१८२
४२/०७८। ३।२३	महालक्ष्मी सप्लाआठबिसकोट	यारमखोला धैरान सिंचाइ योजना निर्माण उ.स.	५२६६०
	जम्मा		४५९४५५

३३.४

भौ.नं. ४२/०७८।३।२३ होली चिला सिचाई मर्मत तथा निर्माण उपभोक्ता समितिलाई रु.१३,३४,३०९।- भुक्तानी भएकोमा संलग्न गरेका बिलहरु निम्नानुसार देखिएको अवस्थामा पनि खजुरा गाउँपालिका वाड नं. ४ का ट्रक साहुखिम बहादुर बस्नेतले २६९.५केजी सिमेन्ट,डण्डी रु.५५०।-का दरले दाडबाट ढुवानी गरेको भाडा रु.१,४८,२२५।- भुक्तानी लिएको छ । जबकी उपभोक्ता समितिले उक्त निर्माण सामग्री मध्ये १९९.५ क्विन्टलस्थानी बजारमा नै खरिद गरेको देखिन्छ र ७० क्विन्टलमात्र दाडबाट खरिद गरेको देखिएकोले सबै सामग्री दाडबाट खरिद गरेको ढुवानी खर्च दाबी गर्न नमिल्ने देखिएकोले १९९.५ केजीको रु.५५०।-ले ढुवानी भाडा भुक्तानी गर्न मिल्ने देखिएन।

निर्माण सामग्री आपूर्तिकर्ता/ठेगाना	सामग्री	परिमाण(के.जी.मा)	जम्मा भुक्तानी
सस्तो हार्डवेयर एण्ड अर्डर सप्लायर्स, नलगाड १२ जाजरकोट	सिमेन्ट	११९५०	९४०००
खड्का हार्डवेयर एण्ड सप्लायर्स,आठबिसकोट रुकुम	सिमेन्ट, डण्डी	८०००	९४०००
न्यू मालिका ट्रेड एण्ड सप्लायर्स, तुलसीपुर,दाङ्ग	सिमेन्ट	७०००	९४०००
जम्मा		२६९५०	१०९७२५

३४

मुख्यमन्त्री रोजगार कार्यक्रमतर्फः

मुख्यमन्त्री रोजगार कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि, २०७७ को वुँदा नं ३ मा उल्लेखित उद्देश्य प्राप्त गर्न वुँदा नं ४ मा उल्लिखित प्रावधानमा रहि अनुसुचि १ अनुसार उल्लेखित लघु जलविद्युत विकाससँग सम्बन्धित आयोजनामा न्यूनतम ५० प्रतिशत श्रम हुनु पर्ने र अन्य कृषि पुर्वाधार, सडक खानेपानी लगायत ८ क्षेत्रमा सञ्चालन हुने आयोजना ७० प्रतिशत श्रममा आधारित रहि रोजगारीका अवसर श्रृजना गर्नु पर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले स्विकृत गरेको कार्यक्रम सम्पन्न गर्न स्विकृत भएको लागत अनुमान अनुसार ३० प्रतिशत भन्दा बढी हुने गरी पूँजिउन्मुख मालसामान खरिद, स्क्याभेटर प्रयोग, सवारी साधन प्रयोग गरी ढुवानी गर्ने जस्ता कार्य तथा खरिद समावेश भएको देखियो । जसले वास्तविक रोजगारी श्रृजना नभई उपभोक्ता समितिले पूँजिगत प्रकृतिका कार्य गर्न सहायक रूपमा ठेक्का व्यवस्थापन गरी कार्य सम्पन्न गरेको व्यहोरा विलभरपाई परिक्षणवाट देखिन्छ । साथै उपभोक्ता समितिले पेश गरेका विलभरपाईमा उल्लेखित पूँजिगत सामानको मुल्य पालिकाको दररेट भन्दा बढी उल्लेख भएको तथा प्रयोग गरेको परिमाण समेत नापि कितावसँग भिडान हुने देखिँदैन । वास्तविक रोजगारी श्रृजना हुने गरी कार्यविधिमा तोकिएको अनुसार कार्यक्रम छनौट गरी अपेक्षित उपलव्ध हासिल गर्नु पर्दछ । (केहि उदाहरण)

गो.भौ.नं./मिति	उपभोक्ताबाट भएको योजनाको नाम	कार्यालयले ब्यहारेको अंश	भुक्तानी भएको श्रमको हिस्सा	भुक्तानी भएको अन्य पुँजिगत हिस्सा	कार्यविधि अनुसार श्रममूलक कार्यमा घट्टन गएको हिस्सा
४२/०७८।३।२२	आक्चे काफल	२५६३२०७	१५२४१३०	१०३९०७७	१३७९४
४२/०७८।३।२२	पिपलचौर बाँके ज्यमिरकोट	२५२६२०७		२५३६२०७	२५३६२०७
४२/०७८।३।२२	सिल्पारी धारा स्वास्थ्य चौकी	१७७९१६८		१९७९१६८	१९७९१६८
४२/०७८।३।२२	सिर्जना आ.वि.देखि हिमालय सडक	२३३०१९६		२३३०१९६	२३३०१९६
४४/०७८।३।२४	मठचौर पाथिहला पर्यटन सडक	९६००००		९६००००	९६००००
४६/०७८।३।२४	मठचौर पाथीहला गैरी दमार सडक	२२७६१६०	६५३३५०	१६२२८१०	७१२३४६
५०/०७८।३।२४	सिम बजार रगालगाउँ सडक	२८३००००		२८३००००	२८३००००
	जम्मा				११३६१७११

३४.१

स्थानीय निकायहरूले यान्त्रिक उपकरण भाडामा दिनु लिनु परेको खण्डमा स्थानीय दररेट तय गरिएको छ । जसअनुसार कार्यालयले उपभोक्तासमिति मार्फत कार्य गराउँदा पनि सोही स्थानीय दररेटभन्दा बढी नहुने गरी भुक्तानी दिनुपर्नेमा निम्नानुसारका उपभोक्ता समितिले एक्साभेटर, ब्याक लोडरको भुक्तानी दिँदा दररेट भन्दा बढी भुक्तानी दिइएको देखिएकोले सोको आधार पेश गर्नुपर्ने अन्यथा दाखिला गर्नुपर्ने गरी सुधार गर्नु पर्दछ । केही उदाहरण निम्नानुसार छन्, अन्य भुक्तानीको सम्बन्धमा कार्यालयले नै एकीन गर्नुपर्ने देखिन्छ ।

६२९,६८०

भौ.नं./ मिति	उ.स.र निर्माण व्यवसायी	यन्त्र उपकरण	बिल अनुसार घण्टाका दर	स्थानीय निकायको दर	बढी लिएको दर	घण्टा	बढी भुक्तानी रकम
४०-७८। ३।२१	सरस्वती मा.वि.(गोतामेकोट निर्माण सेवा)	एक्साभेटर	६०००	५०००	१०००	४०.३८	४०३८०
४२-७८। ३।२२	आक्चे काफल कृषि सडक (आ.पी.एम.कन्स्ट्रक्सन)	जे.सी.बी.	५४००	४५००	९००	१५०	१३५०००
४२-७८। ३।२२	आक्चे काफल कृषि सडक (आ.पी.एम.कन्स्ट्रक्सन)	जे.सी.बी., ब्रेकर	६४००	५०००	१४००	१३५	१८९०००
४२-७८। ३।२२	पिपलचौर बाँके ज्यूला ज्यामिरकोट,ओखबाटा कृषि सडक (आ.पी.एम.कन्स्ट्रक्सन)	जे.सी.बी., बकेट समेत	५४००	५०००	४००	१५०	६००००
४२-७८। ३।२२	पिपलचौर बाँके ज्यूला ज्यामिरकोट,ओखबाटा कृषि सडक (आ.पी.एम.कन्स्ट्रक्सन)	ब्रेकर	६४००	५०००	१४००	१३५	१८९०००
५०-७८। ३।२४	सिम बजार रगाल गाउँ गैरी पातल रिङ्गा चौसिला कृषि सडक(गोतामे निर्माण सेवा)	स्काभेटर, ब्रेकर	६०००	५०००	१०००	१६.३	१६३००
	जम्मा						६२९६८०

३४.२	<p>मुख्यमंत्री रोजगार कार्यविधि, २०७७ अनुसार ६० प्रतिशतसम्म रोजगारी दिनुपर्ने गरी संशोधन भए तापनि उक्त अवसर बेरोजगारले नपाई स्काभेटर एवं डोजर व्यवसायी लाभान्वित भएकोले निर्देशिका अनुसार कार्य भएको पाइएन ।</p>
३५	<p>प्रकोप ब्यबस्थापन:(८०६५९४०१३००६०३)</p> <p>कार्यालयमा आकस्मिकरूपमा आइपर्ने सडक अवरोध हटाउने र वर्षातको समय पश्चात सडक,बाटहरुसोरपुछ(सरसफाई) गरी बाटो सञ्चालन गर्ने कार्यमा कार्यालयमै रहेको स्काभेटर(डोजर) २(दुई)लाई र चालकहरुलाई समेत परिचालन गरी खर्च नियन्त्रण गर्नुपर्ने देखिन्छ । कार्यालयमा रहेका दुईस्काभेटरयन्त्र उपकरणलाई खासै धेरै परिचालन नगरी स्काभेटर ब्रेकर व्यवसायीहरुलाई कार्यालयकै मेसिनबाट गर्न गराउन सकिने कार्य समेत गराएको देखिएकोले यस्ता प्रकृतिका टुक्रे कार्य स्काभेटरव्यवसायीबाट नगरी कार्यालयकै स्काभेटरबाट गरी गराई यन्त्र उपकरण परिचालन गरी खर्च नियन्त्रण गर्नुपर्ने देखिन्छ ।</p> <ul style="list-style-type: none"> · सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३को दफा ८मा वार्षिक बजेट र कार्यक्रम अनुसार खरिद विधि छनौट गर्ने व्यवस्था रहेको छ,साथै दफा ८ को उपदफा २ मा यो ऐन र यस ऐन अन्तर्गत बनेको नियम बमोजिम खरिद गर्दा प्रतिस्पर्धा सीमित हुने गरी टुक्रा टुक्रा हुने गरी खरिद गर्न नहुने व्यवस्था रहेको छ । · पालिकालेनगर प्रहरीहरु मार्फत निम्नानुसार स्काभेटर व्यवसायीहरुबाट पटकपटक गरी सडक बाटो सोरपुछगरेको र उक्त कार्यहरु मर्मत गराउँदा पनि स्थानीय निकायको जिल्ला दररेट भन्दा बढी समेत भुक्तानी गर्ने गरेको हुँदा स्थानीय निकायले तय गरेको दररेट अनुसार भाडाभुक्तानी हुनुपर्ने देखिन्छ, साथै कति घण्टा के-कति दरमा भुक्तानी भएको हो सो समेत नखुलाई एक मुस्ट बिल रकम भुक्तानी हुनाले स्थानीय निकायको दररेट अनुसार नै भुक्तानी भएको छ भनी एकीन गर्न सकिएन ।

भौ.नं./मिति	कार्यस्थल	स्काभेटर व्यवसायी	कार्य घण्टा	प्रतिघण्टा	मु.अ.क.समेत भुक्तानी
५१/७८।३।३०	काफलचौर झिन्चौर भन्याउने घर्तीगाउँ	गमे खत्री निर्माण सेवा	१४३	२७००	४३६७९६
५१/७८।३।३०	काफलचौर झिन्चौर भन्याउने घर्तीगाउँ	धनराम निर्माण सेवा	नखुलाएको	नखुलाएको	५७०००
५१/७८।३।३०	काफलचौर झिन्चौर भन्याउने घर्तीगाउँ	गेमी रोल्पा कन्स्ट्रक्सन	७७	६२००	५४५४८७
५१/७८।३।३०	काफलचौर झिन्चौर भन्याउने घर्तीगाउँ	गेमी रोल्पा कन्स्ट्रक्सन	१७८	२७००	५४३८७३
६०/७८।३।३०	वडा नं.१३	आ.पी.एम. कन्स्ट्रक्सन	७८	२३८९	२१०७७३
६०/७८।३।३०	वडा नं.४	आ.पी.एम. कन्स्ट्रक्सन	५४	२३८९	१४६७८१
६०/७८।३।३०	वडा नं.३	आ.पी.एम. कन्स्ट्रक्सन	४१	५४९०	२६०१७७
६०/७८।३।३०	वडा नं.५	आ.पी.एम. कन्स्ट्रक्सन	नखुलाएको	नखुलाएको	१७९७५४
६०/७८।३।३०	बसेरामालुङ्गे	आ.पी.एम. कन्स्ट्रक्सन	५९	५४९०	३६६१७५
६०/७८।३।३०	सिम बजार गैरी	आ.पी.एम. कन्स्ट्रक्सन	१२४	५४९०	८०३१५७
६०/७८।३।३०	वडा नं.७,८,९,१०,१२	आ.पी.एम. कन्स्ट्रक्सन	नखुलाएको	नखुलाएको	५३४०१२
६०/७८।३।३०	वडा नं.६	आ.पी.एम. कन्स्ट्रक्सन	७२	५४९०	४५१३०५
६१/७८।३।३०	वडा नं.१४	आर.पी.एम. कन्स्ट्रक्सन	८	५२२०	४९७२८
६१/७८।३।३०	बसेरा खदी	आ.पी.एम. कन्स्ट्रक्सन	नखुलाएको	नखुलाएको	५६८६११
६१/७८।३।३०	भल्मा घेल्ला	आ.पी.एम. कन्स्ट्रक्सन	२२०	५४९०	१३६६०५४
जम्मा					६५१९६८३

३५.१

यस कार्यालयका विभिन्न कार्यक्रमहरूमा संलग्न भएका (जे.सी.बी.)स्काभेटर व्यवसायीले पेश गरेको कर बिजकमा कतै व्यवसायिक नाम आर.पी.एम. कन्स्ट्रक्सन कतै आ.पी.एम. कन्स्ट्रक्सन उल्लेख भएको र कतै स्थायी लेखा नम्बर ६०९७३७३७६ प्रिन्टेड रहेको र कतै हातले लेख्ने समेत गरेको विविधता एवं द्विविधा देखिन्छ । यसले गर्दा मु.अ.क. बापत कार्यालयले गरेको भुक्तानी समायोजन नहुने जोखिम हुँदा माथि उल्लेखित मु.अ.क. भुक्तानी समायोजन भएको नभएको कार्यालयले नै यकिन गर्नुपर्ने देखिन्छ । कार्यालयले निम्नानुसारका (निर्माण व्यवसायी) स्काभेटरव्यवसायीलाई मूल्य अभिवृद्धि करबापत भएको भुक्तानी सम्बन्धमा बिलको मु.अ.क.बाहेककैरकममा नै संलग्न भएको भन्ने कार्यालयको भनाइ रहेको छ । यस सम्बन्धमा निम्नानुसारका मु.अ.क. भुक्तानी रकमको कर के कसरी समायोजन भएको छ कार्यालयले एकीन गर्नुपर्ने देखिन्छ ।

भौ.नं./मिति	काम भएको स्थान	निर्माण व्यवसायी	मु.अ.क.बापतको रकम
५१/०७८।३। ३०	काफलचौर झिन्चौर ल्याउने घर्तीगाउँ लता सडक मर्मत	गमे खत्री निर्माण सेवा प्रा.लि.	५०२५१
५१/०७८।३। ३०	आठबिसकोट पर्सिनाबारी सुन्दर पानी	गेमी रोल्पा कन्स्ट्रक्सन	६२७५५
५१/०७८।३। ३०	कफिन्चौर सडक धारीखोला ठाँठाखाली कलाँटे	गमे खत्री निर्माण सेवा प्रा.लि.	६२५६९
	जम्मा		१७५५७५

३५.२

प्रकोप व्यवस्थापन कार्यक्रमबाट गत आ.ब.को रु.८०,९३,६०५।- र यस आ.ब. को रु. १,१९,९२,२००।- गरी निम्नानुसार विषयहरूमा जम्मा रु.२,००,८५,८०५।- खर्च गरेको देखिन्छ । कोभिड नियन्त्रणका लागि खरिद भई उपयोग हुन बाँकी औषधि र उपकरणहरूको संरक्षण गरी उपयोग गर्नुपर्ने देखिन्छ ।

क्षेत्रगत रुपमा खरिद भएका सामग्रीहरु	भुक्तानी (रु.)
क्वारेन्टाइन व्यवस्थापन खर्च र सामग्री	१०४५२२३
औषधिर उपकरणहरुमा खर्च	६५९७२५२
खाना खाजा (क्वारेन्टाइन)खर्च	२६९६३०२
तलव भत्ता आदि खर्च	१६५३४२२
जम्मा	११९९२२००

३६	<p>धरौटी:</p> <p>आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ को नियम ६४ अनुसार कार्यालयले आफ्नो नामबाट एकल कोष धरौटी खातामा जम्मा गरेको धरौटी रकमको गोश्वारा धरौटी खाता र व्यक्तिगत धरौटी खाता अद्यावधिक गरी राख्नु पर्ने व्यवस्था रहेको छ । पालिकाले धरौटी आय रु. २,२९,७६ हजार र मौज्दात रु. ३,६२,८१ हजार देखाएकोमा धरौटी जम्मा कर्ताले धरौटी फिर्ता माग गर्न आएको बखत धरौटी आम्दानी जनाई फिर्ता खर्च गर्ने गरेको पनि पाईयो । धरौटी दाखिला गर्दा नै व्यक्तिगत धरौटी खाता समेत राखी गोश्वारा धरौटी खाता एवं मौज्दात अद्यावधिक गर्दै जानुपर्ने देखिन्छ ।</p> <ul style="list-style-type: none"> पालिकामा उपभोक्ता समितिको कट्टी गरी राखेको धरौटी निवेदनको आधारमा फिर्ता दिने गरेको पाइयो । उपभोक्ता समितिको धरौटी फिर्ता दिदा अनिवार्य रुपमा निम्नानुसारका पुष्ट्याई एवं प्रमाण राखेर मात्र फिर्ता गर्नुपर्ने देखिन्छ । उपभोक्ता समितिले धरौटी फिर्ता माग गरेर के काम गर्ने हो, प्रयोजन खुलाई उक्त रकम खर्च वा उपयोगको बारेमा बैठकमा निर्णय भएको माइन्टको प्रतिलिपि । उपभोक्ता समिति रहेको वडाबाट उक्त उपभोक्ता समितिले धरौटी फिर्ता माग गरेको आधार वा प्रयोजनको पुष्ट्याई गर्ने पत्र संलग्न गर्नुपर्ने । <p>उपभोक्ता समितिको धरौटी फिर्ता गर्दा सम्बन्धित क्षेत्रका प्राविधिक समेतको सिफारिस लिनुपर्ने देखिन्छ ।</p>
३७	<p>सामाजिक सुरक्षा भत्ता:</p> <p>सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण कार्यविधि, २०७७ को नियम १५(१) मा स्थानीय तहले लाभग्राहीको भत्ता आर्थिक वर्षको प्रत्येक चौमासिकको अन्तसम्ममा भुक्तानी गरी सक्नु पर्ने व्यवस्था छ । १४ वटा वडाहरु रहेको यस पालिकामा पहिलो चौमासिक वडासचिवहरुलाई पेशकी उपलब्ध गराई बितरण गराएको छ भने बाँकी दोस्रो र तेस्रो चौमासिक सेञ्चुरी कमसियल बैंकबाट बितरण गर्न निकासो दिएको छ । पालिकाले तीनै चौमासिकमा गरी जम्मा रु. ७,४६,२८,७६९।-खर्च लेखेकोमा प्रथम चौमासिकमा बितरण गरी बाँकी रहेको रकम सम्बन्धित वडा सचिवहरुबाट २०७८ असोज १० गतेसम्ममा रु.२,७७,५६२।- नेपाल बैंकको भौचरबाट फिर्ता गरेको छ ।</p>
३७.१	पालिकाले यस आ.व.मा जेष्ठ नागरिक, जेष्ठ नागरिक दलित, एकल महिला, विधवा, पूर्ण अपाङ्ग, अतिअसक्त अपाङ्ग, वालपोषण दलित,

वालपोषण क्षेत्रतोकिएको र अन्य लाभग्राहीहरूलाई देहाय बमोजिम सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण गरेको पाइयो ।

(वितरण गरेको रकम रु.हजारमा)

क्र.सं.	विवरण	प्रथम चौमासिक		दोस्रो चौमासिक		तेस्रो चौमासिक		जम्मा	
		संख्या	रकम	संख्या	रकम	संख्या	रकम	संख्या	रकम
१	जेष्ठ नागरिक	८३८	९९४०	८३५	१०००४	८८९	१०४९६	२५६२	३०४४०
२	जेष्ठ नागरिक दलित	४८१	३८१२	५११	४००३	४७५	३७८२	१४६७	११५९७
३	एकल महिला	२८३	२२५८	३०१	२३१८	२७४	२१८८	८५८	६७६४
४	विधवा	४२४	३३२६	४४५	३४९४	४६१	३६६०	१३३०	१०४८०
५	पूर्ण अपाङ्ग	४०	४५६	४१	४८६	४२	५०१	१२३	१४४३
६	अतिअसक्त अपाङ्ग	१५५	९६३	१६२	१००८	१६०	१०१९	४७७	२९९०
७	वालपोषण दलित	१५८२	२२८१	१५९१	२४२०	१५७३	२४१२	४७४६	७११३
८	वालपोषण क्षेत्रतोकिएको	०	०	०	०	२२६५	३५२५	२२६५	३५२५
	जम्मा	३८०३	२३०३६	३८८६	२३७३३	६१३९	२७५८३	१३८२८	७४३५२

३७.२

सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण कार्यविधि, २०७७ को दफा २६ को उपदफा १, २ र ३ मा स्थानीय तहबाट सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रमको लागि वितरण गर्न निकास भएको रकम सोही आर्थिक वर्षमा खर्च नभएमा वा लाभग्राहीको खातामा जम्मा हुन नसकेमा वा स्थानीय तहमा नगद मौन्दात भएमा आर्थिक वर्षको अन्त्यमा सो रकम सम्बन्धित संघीय सरकारको विनियोजन खातामा कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालयले तोकिएर बमोजिम जम्मा गर्नु पर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले दोस्रो र तेस्रो चौमासिक सामाजिक सुरक्षा भत्ता

		<p>वितरण गर्न सेञ्चुरी कमर्सियल बैंकलाई रु.५,१३,२१,१९७।-निकासा दिएकोमा लेखापरीक्षणको समयसम्म पनि बैंकले वितरण गरेको र बाँकी रहेको रकमको सम्बन्धमा कुनै पनि विवरण पालिकालाई दिएको पाइएन । अतः पालिकाले यस आ.व.मा सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण कार्यमा गरेको खर्चको एकीन गर्न सकिएन । यस सम्बन्धमा पालिकाले बैंकबाट के कति रकम वितरण भयो र के कति रकम बाँकी छ एकीन गरी बाँकि रहेको रकम कार्यविधिमा व्यवस्था भए अनुसार संघीय संचित कोषमा दाखिला गर्नु पर्नेदेखिन्छ ।</p>
३७.३		<p>पालिकाले सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण कार्यविधि, २०७७ ले तोके बमोजिमको समायावधिमा लाभग्राहीहरूलाई सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण गर्नुपर्नेमा गरेको पाइएन । कार्यविधिमा उल्लेख भएको व्यवस्था अनुसार लाभग्राहीहरूलाई समयमै भत्ता उपलब्ध गराउने व्यवस्था गर्नु पर्दछ ।</p>
३८		<p>पारदर्शिता र जवाफदेहिता: सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम संचालन कार्यविधि २०७५ को दफा ३३ अनुसार स्थानिय तहहरूको कार्यालयले सामाजिक सुरक्षा भत्ता सम्बन्धी जानाकारी (लाभग्राहीको नाम दर्ता तथा नविकरण प्रकृया, भत्ताको दर, प्राप्त हुने वैक र लाभग्राहिले पुरा गर्नुपर्ने प्रकृया) स्थानिय सामाजिक संस्था, गैरसरकारी संस्था, सामाजिक परिचालनमा संलग्न संस्थाहरूको सहयोग लिएर अनिवार्य रुपमा प्रचार प्रसार गर्नुपर्ने र यस सम्बन्धि सुचना स्थानिय एफ एम लगायतका संचार माध्यमहरूबाट प्रचार प्रसार गर्नुपर्ने व्यवस्था मिलाउनुपर्ने र सामाजिक सुरक्षा भत्ता प्राप्त गर्ने लाभग्राहिहरूको नाम नामेसी सम्बन्धीत स्थानिय तहको वेभ साइटमा राख्नुपर्नेमा राखेको छैन । यसबाट पारदर्शिता र जवाफदेहिता कायम हुने विधि तयार गरी पालना गरेको पाइएन । यसले गर्दा भत्ता वितरण पारदर्शी ढङ्गबाट भएको छ भनि एकिन हुने अवस्था देखिएन । भत्ता वितरण कार्यलाई सरल र पारदर्शी हुने गरी व्यवस्थित गर्नुपर्दछ ।</p>
३९		<p>सार्वजनिक सुनुवाई: स्थानीय तहले भुक्तानी गरेको रकम र बुझिलिनेहरूको नामावली स्थानीय तहका कार्यालयका अतिरिक्त सम्बन्धित वडा कार्यालयमा समेत सार्वजनिक गर्नुपर्ने र वडा समितिले प्रत्येक चौमासिकमा कम्तीमा एकपटक सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम सम्बन्धमा सार्वजनिक सुनुवाई गर्नुपर्ने गरी कार्यविधिले व्यवस्था गरेको छ । सार्वजनिक सुनुवाईमा प्राप्त गुनासा तथा सुझावहरू मध्ये आफूले सक्ने कुराहरू सम्बोधन गरी नसकिने खालका सुझाव तथा गुनासाहरू सम्बोधनका लागि स्थानीय तह कार्यालयमा पठाउनु पर्नेमा सो गरेको पाइएन । सुनुवाई नगरी लाभग्राही सुची अनुसार भत्ता वितरण गरेको छ ।</p>
४०		<p>अनुगमन तथा सुपरिवेक्षण - सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम संचालन कार्यविधि २०७५ को दफा २८ अनुसार प्रत्येक कार्यालयले सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण कार्यक्रमको नियमित अनुगमन, मुल्याङ्कन तथा सुपरिवेक्षण गर्न एक स्थानिय स्तरको अनुगमन तथा सुपरिवेक्षण समिति गठन गरि निर्देशिका बमोजिम अनुगमन मुल्याङ्कन गरि भत्ता वितरण व्यवस्थित गर्नुपर्नेमा समिति गठन भएको नपाइएकाले कार्यविधि अनुसारको कार्य भएको छैन ।</p>

आन्तरिक आय:

पालिकाले यस वर्ष पालिकाले रु ५ करोड ५० लाख राजस्व आम्दानी प्राप्त गर्ने लक्ष्य लिएकोमा निम्नानुसार रु. ३ करोड ५६ लाख ८९ हजार संकलन गरेको छ । रसिद नियन्त्रण खाता, दैनिक राजस्व आम्दानी किताव, राजस्वको मास्केवारी अद्यावधिक गरी लेखापरीक्षणमा पेश भएको छैन । राजस्व संकलन गर्ने प्रयोजनका लागि नगर प्रहरी, वडा कार्यालयका कर्मचारी तथा संकलकहरुलाई प्रदान गरेको नगदी रसिद तथा सो बाट उठेको राजस्व यकिन गरी दाखिला गर्ने र आर्थिक वर्षको अन्तमा बाँकी रसिद थान फिर्ता दाखिला गरी अभिलेख कायम गर्नुपर्नेमा गरेको छैन । यसबाट राजस्व आम्दानी, प्राप्ति तथा वितरणको सम्बन्धमा आन्तरिक नियन्त्रण व्यवस्था प्रभावकारी देखिन आएन । संकलन हुनुपर्ने राजस्व संकलन भए नभएको, आय रसिद प्रयोगको नियन्त्रण व्यवस्था प्रभावकारी भए नभएको साथै संकलित राजस्व दाखिला हुन आए नआएको सम्बन्धमा पालिकाले यकिन गरी आय व्यवस्थापन सुदृढ गर्नुपर्दछ ।

क्र.सं.	विवरण	अनुमान (रु.हजारमा)	जम्मा रु.
१	अन्य कर	5000	7,481,002.00
२	एकिकृत सम्पत्ती कर	500	6,06,556.00
३	घर जग्गा रजिष्ट्रेशन	5000	36,76,844.20
४	घर बहाल कर	370	9,76,216.52
५	जडिबुटी कवाडी र जीजजन्तु कर	10	1,09,990.00
६	ढुङ्गा, गिट्टी, बालुवा र माटो दहत्तर बहत्तर कर	1000	8,63,450.16
७	नक्सापास दस्तुर	600	821,604.00
८	न्यायिक दस्तुर	25	22,900.00
९	प्रशासनिक दण्ड जरिवाना र जफत	500	36,600.00
१०	परीक्षा शुल्क	300	2,66,200.00
११	पशु स्वास्थ्य उपचार सेवा शुल्क	225	1,23,205.00
१२	ब्यक्तिगत घटना दर्ता दस्तुर	150	1,84,410.00
१३	बेरुजु	3000	29,78,762.00
१४	भूमि तथा मालपोत कर	1300	26,34,629.00
१५	यातायात क्षेत्रको आम्दानी	5000	4,468,986.00
१६	व्यावसाय रजिष्ट्रेशन दस्तुर	600	457,365.00

१७	विभिन्न खरिद सम्बन्धी प्रस्तावना डकुमेन्ट दस्तुर	50	72,000.00
१८	शिक्षा क्षेत्रको आम्दानी	800	856,509.00
१९	समूह, सहकारी, फर्म, सुचीदर्ता शुल्क	200	115,750.00
२०	नगर अस्पतालको आम्दानी (स्वास्थ्य सेवा कर)	8500	6,320,800.00
२१	सिफारिस दस्तुर	1500	25,50,608.00
	वहालविवटौरी कर	50	-
	अन्य मनोरन्जन कर	10	-
	अन्य दस्तुर	300	-
	अखेटपहारमा लाग्ने कर	10	-
	जम्मा	35000	35,689,328.58

४२	<p>राजश्व अभिलेख:</p> <p>पालिकाको आर्थिक कार्यविधि नियमित तथा व्यवस्थित गर्न वनेको ऐन, २०७४ को दफा १३(२)मा राजश्वको लगत तथा लेखा राख्ने तथा फाटवारी पेश गर्ने, लेखापरीक्षण गराउने र त्यसको अभिलेख राख्ने उत्तरदायित्व प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतको हुने व्यवस्था छ । पालिकाले सवै वडा मार्फत नगदि रसिदका आधारमा आय संकलन गर्दै आएको छ । पालिकाले रसिद नियन्त्रण खाता राखेको भएपनि आर्थिक वर्ष समाप्ति पछि नियमित रूपमा रसिद व्यवस्थान गरेको देखिएन । नगदि रसिद मार्फत वडा तथा नगरपालिका कार्यालयले संकलन गरी बैंक दाखिला गरेको आयको वास्तविक अवस्थाका सम्बन्धमा अनुगमन तथा नियन्त्रणको प्रभावकारी संयन्त्र निर्माण गरी व्यवस्थापन गरेको पाइएन । मालपोत जस्ता आयका क्षेत्रको लगत राखी वार्षिक लक्ष अनुसार आय संकलन गर्नुपर्नेमा लगत नराखेकाले उदनुपर्ने आय उठेको सम्बन्धमा यकिन गर्न सकिएन। नगरपालिका क्षेत्रका प्राकृतिक सम्पदा बेचबिखन गरी आय आर्जन गर्ने सम्बन्धमा दीर्घकालिन योजना तयार गरेको छैन । पहिचान गरी आय सम्भौता गरेका कार्यको समेत नियमित अनुगमन गरी वातावरणिय प्रभाव मुल्याङ्कन गरेको छैन । आय संकलन तथा व्यवस्थापनका लागि अनुगमन संयन्त्र र प्रविधिको प्रयोग नभएकाले सवै आय संकलन भई पालिकाको कोषमा दाखिला भएको अवस्थाका सम्बन्धमा यकिन गर्न सकिएन । विश्वाशिलो र भरपर्दो प्रणालीको अभावले आम्दानी तथा राजस्वका सम्बन्धमा लेखापरीक्षण राय व्यक्त गर्न सकिएन । आय व्यवस्था अनुमानयोग्य, पारदर्शी, भरपर्दो तथा विश्वसनिय बनाउन आय संकलन तथा व्यवस्थापनको भरपर्दो प्रणाली विकास गर्नुपर्दछ ।</p>
४२.१	<p>नगरपालिकाले यस आ.व. मा रसिद प्रयोग गरी रु.३,५६,८९,३२८।५८ राजश्व संकलन गरेको छ । पालिकाले ३२० ठेली नगदी रसिद, १५१ ठेली मालपोत रसिद र १२६ ठेली सम्पत्ति कर रसिद छपाई ३१७ ठेली नगदी रसिद, १५१ ठेली मालपोत र १०९ ठेली सम्पत्ति कर रसिद प्रयोग गरेको छ । प्रयोग नगरिएका ३ ठेली नगदी रसिद, १० ठेली मालपोत रसिद र १७ ठेली सम्पत्ति कर रसिदसमेत ३०</p>

		ठेली मिति २०७८।४।१२ मा नि.प्र.अ.श्री मान बहादुर बुढाथोकीको रोहवरमा ७ जनाको उपस्तिथिले बाँकी रसिदहरु मुचुल्का बनाई जलाएर नष्ट गरेको छ । रसिद नियन्त्रण खाता परीक्षण गर्दा रसिद नियन्त्रण खातामा आम्दानी नै जनाएको देखिएन । रसिद नियन्त्रण खातामा आम्दानी नै नजनाई खपत नभएको रसिदहरु नष्ट गर्ने प्रक्रिया नियमसँगत देखिएन ।	
४२.२		नगरपालिकाको १४ वडाहरुमध्ये बढी राजश्व संकलन भएका वडा नं. ९ को रसिद परीक्षण गर्दा पालिकाले जम्मा रु.१०,०३,७६६-। राजश्व संकलन भएको जनाएकोमा प्रयोग भएका रसिदका ठेलीहरु परीक्षण गरी जोडजम्मा गर्दा रु.१०,२८,४६८।- राजश्व संकलन भएको देखिन्छ । संकलन भएको भन्दा कम दाखिला भएको रु.२४,७०३।-मध्ये रु.१९,५५५।-शितले नेपालीमार्फत मिति २०७८।४।१७ मा राजश्व दाखिला भएको देखिएको र दाखिला हुन नपुग बाँकी रकम रु.५,१४८।- राजश्व दाखिला गर्नुपर्ने देखिन्छ । पालिकाले अन्य वडाहरुबाट संकलित भएका राजश्व सम्बन्धमा पनि सबै राजश्व दाखिला भए नभएको सम्बन्धमा एकीन गर्नुपर्ने देखिन्छ ।	५,१४८
४३		पदाधिकारी सुविधा: यस वर्ष पदाधिकारी सेवा सुविधामा निम्नानुसार रु १ करोड २१ लाख ३२ हजार खर्च भएको देखिन्छ । उल्लेखित मध्ये सञ्चारमा रु १२ लाख ९६ हजार,पुस्तक तथा पत्रपत्रिकामा रु १२ लाख ९६ हजार, अनुगमनमा रु ३६ लाख ४८ हजार, अतिथि सत्कारमा रु १६ लाख ८० हजार खानेपानी तथा विद्युतमा रु १४ लाख ६४ हजार खर्च भएको छ ।	

सि.नं.	विवरण	जम्मा (रु. हजारमा)
१	बैठक भत्ता	१२९६
२	यातायात खर्च	२२८
३	टेलिफोन, मोबाइल	१२९६
४	पुस्तक, पत्रीका, ईन्टरनेट	१२९६
५	समन्वय तथा सहजीकरण/ अनुगमन खर्च	३६४८
६	अतिथि सत्कार	१६८०
७	खानेपानी/ सरसफाई	८७६
	विद्युत् तथा उर्जा	५८८
८	इन्धन	१४४
९	चाडपर्व	१०८०
जम्मा		12132

४४

भ्रमण अभिलेख:

भ्रमण खर्च नियमावली, २०६४ को नियम २१ अनुसार भ्रमणमा खटिने पदाधिकारीले भ्रमण प्रारम्भ गरेपछि सम्बन्धित कार्यालयले अनुसूची-६ बमोजिमको ढाँचामा भ्रमण अभिलेख राख्नुपर्नेमा विभिन्न कर्मचारीले विभिन्न स्थानमा भ्रमण गरेको भ्रमण आदेश र भ्रमण विल अनुसार खर्च लेखेपनि भ्रमण अभिलेख राखेको छैन । साथै तेरिज तयार नगरि एउटै गोश्वरा भौचरबाट अनुगमन तथा मुल्यांकन, सरुवा तथा भ्रमण भत्ता जस्ता खर्च एकमुष्ट रुपमा लेखि भ्रमण प्रतिबेदन संलग्न नगरी भुक्तानी गरेको छ। यसबाट अनुगमन तथा मुल्यांकन कार्यक्रम प्रभावकारी भयो भन्ने आधार भएन । भ्रमण अभिलेख तथा भ्रमण प्रतिबेदन राखेर मात्र भ्रमण खर्च लेख्नुपर्दछ ।

४५

स्थानीय तथ्याङ्क, अभिलेख तथा स्रोत नक्साङ्कन :

		<p>स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ११ बमोजिम स्थानीयतहले आफ्नो क्षेत्रभित्रको आधारभुत तथ्याङ्क संकलन, अभिलेख र सोको ब्यवस्थापन गर्नुपर्ने तथा आफ्नो क्षेत्रभित्रको शैक्षिक, भौगोलिक अवस्था, प्राकृतिक श्रोत अन्तर्गत खानी, जंगल तथा अन्य श्रोत, पूर्वाधार अन्तर्गत सडक, पुल, खानेपानी लगायतको अभिलेख तथा श्रोत नक्साङ्कनसहितको पालिकाको प्रोफाइल तयार गर्नुपर्ने ब्यवस्था छ । पालिकाले स्थानीय तथ्याङ्क सम्बन्धी नीति, कानून र सोको मापदण्ड बनाएको तथा स्रोत नक्साङ्कन गरेको देखिएन । स्थानीय तहका हरेक प्राथमिकीकरणका क्रियाकलाप सञ्चालनमा तथ्याङ्कले महत्वपूर्ण भुमिका खेल्ने हुँदा सोको संकलन र अभिलेख राख्ने कार्यमा पहल हुनु आवश्यक छ । तथ्याङ्कवेगर प्राथमिकतामा राखिएका योजना, बजेट, प्रक्रिया र कार्यान्वयनले उचित सार्थकता नपाउने हुँदा यस तर्फ पालिकाले अभिलेख ब्यवस्थापनमा ध्यान दिनुपर्दछ ।</p>	
४६		<p>उपभोक्ता समिति: सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम ९७ मा उपभोक्ता समितिबाट काम गराउदा सम्पन्न निर्माण कार्यको सञ्चालन उपभोक्ता समितिले गर्नु पर्ने, खर्चको सूचना सार्वजनिक गर्नु पर्ने, निर्माण कार्यमा लोडर, एक्साभेटर, मेशीनहरू प्रयोग गर्न नहुने ब्यवस्था छ । उपभोक्ता समितिबाट तोकिएको जनसहभागिता जुटाउने साथै कार्यालयबाट गर्ने भुक्तानीमा आनुपातिक कट्टी गर्ने, जटिल प्राविधिक पक्ष समावेश भएका आयोजना उपभोक्ता समितिबाट सञ्चालन नगर्ने, योजना हस्तान्तरण हुने तथा खर्च सार्वजनिक गर्ने जस्ता कानूनले तोकेका कार्य गरेको देखिएन ।</p>	
४७		<p>कन्टिन्जेन्सी खर्चको अभिलेख: सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम १०(७) अनुसार लागत अनुमान तयार गर्दा लागत अनुमानको ५ प्रतिशतमा नबढ्ने गरी कन्टिन्जेन्सी खर्च समावेश गर्न सकिने र नेपाल सरकार अर्थ मन्त्रालयको मिति २०७०।१।१५ को निर्णयअनुसार खर्च गर्दा पूँजीगत प्रकृतिको २ प्रतिशत र अन्य सानातिना खर्च ३ प्रतिशतभन्दा नबढ्ने गरी खर्च गर्न सकिने ब्यवस्था गरेको छ । पालिकाले कार्यक्रमगत कन्टिन्जेन्सी खर्चको अभिलेख खडा गरी राख्नु पर्नेमा राख्ने गरेको छैन ।</p>	
४८		<p>आन्तरिक लेखापरीक्षणका व्यहोराहरू : नगरपालिकाको लेखाका सम्बन्धमा प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय, प्ररदेश लेखा इकाईबाट आन्तरिक लेखापरीक्षण गरी कायम गरेका देहायका व्यहोरा लेखापरीक्षण अवधिसम्म फर्छौट भएको छैन । नियमानुसार गरी फर्छयौट गर्नु पर्ने रु-</p>	१,७७४,२५२

क्र सं	वउशीनं	दफा	व्यहोरा	रकम (रु)
१	३५००००११४	१	सामान ढुवानीको कर कट्टी	४९००
२	३०१००१०२४	१	राजश्व खातामा दाखिला गरेको कन्टिन्जेन्सी	१६६९७४४
३	३०१००१०२४	२	मु अ कर समायोजन प्रमाण पेश गर्नु पर्ने	४९६०८
४	३५००००११४	१	राजश्व खातामा दाखिला गरेको कन्टिन्जेन्सी	५००००
	जम्मा			१७७४२५२

४९	<p>पेशकी</p> <p>आर्थिक कार्यविधा तथा वित्तिय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ तथा सम्झौतामा तोकिएको म्यादभित्र यसै नियमावलीको कार्यबिधि अपनाई फछर्यौट गर्नु गराउनु पेशकी लिनेदिने दुबै थरीको कर्तब्य हुने उल्लेख छ । कार्यालयले यो वर्ष देहायका कर्मचारी/निर्माण व्यवसायी/संस्थालाई दिएको पेशकी आर्थिक वर्षको अन्त्य सम्म फछर्यौट भएको देखिएन । नियमावली तथा सम्झौता अनुसार फछर्यौट गर्नुपर्दछ ।</p>	२५,७६०,३७४
----	--	------------

गो. भौ. न.	विवरण	पेशकी लिनेकोनाम	पेशकी रु
११०।०७७।१०।२८	आवासिय भवन निर्माण	कोशी एण्ड न्यौपाने यति विल्डर्श जे.भि.	२३५९०३७४.००
८६।०७७।९।२६	नदुवा झारमरे सडक निर्माण तथा स्तरोन्नती	उपभोक्ता समिति	१५०००००.००
३१५।७७।१०।८	कर्मचारी पेशकी	लक्ष्मण बुढा	२००००.००
४५१।७७।१२।१२	कर्मचारी पेशकी	लाल बहादुर चौधरी	३०००००.००
१६४।७७।६।२३	कार्कम पेशकी	रेडियो नयाँ नेपाल	२५००००.००
२१८।७७।८।३०	सवारीसाधन मर्मत	जैखर वि क	१०००००.००
		जम्मा	२५७६०३७४.००

५०

अनुगमन तथा सम्परीक्षण –

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ८४ मा बेरुजू फछ्यौट गर्ने व्यवस्था रहेको छ । सोही एनको दफा ८४ (२)(घ) मा बेरुजू फछ्यौट गर्ने गराउने काम कर्तव्य प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतको हुने व्यवस्था छ । यो बर्ष लेखापरीक्षणको क्रममा सम्परीक्षण भई गत बर्ष सम्मको बाँकी बेरुजू निम्नानुसार रहेको छ । सम्परीक्षण सम्बन्धि व्यहोरा अनुसूचि १ मा समावेश छ । लगत कट्टाको जानकारी पछि पठाइनेछ ।

		रु.हजारमा
गत वर्षको सम्मको बेरुजू रु.	यो वर्ष फछ्यौट	बाँकी बेरुजू
180525	19246	161279

५१

अद्यावधिक बेरुजू स्थिति:

पालिकाको आर्थिक वर्ष २०७६।७७ सम्मको फछ्यौट गर्न बाँकी बेरुजू स्थिति देहाय अनुसार रहेको छ:

(रु. हजारमा)				
गत वर्षसम्मको बाँकी बेरुजू (A)	यो वर्ष संपरीक्षण गरिएको बेरुजू(B)	यो वर्ष कायम बेरुजू(C)	संपरीक्षणबाट कायम बेरुजू(D)	अध्याविधक बाँकी बेरुजू(E=A-B+C+D)
180525	19246	36678	0	197957

लेखापरीक्षणमा संलग्न कर्मचारीको विवरण :

क्र.सं.	लेखापरीक्षणमा संलग्न कर्मचारी	पद	हस्ताक्षर
1.	श्री वनमाली पौडेल	लेखापरीक्षण अधिकारी	
2.	श्री छेत्रबहादुर थापा	लेखापरीक्षण अधिकारी	
3.	श्री विष्णु बहादुर राई	लेखापरीक्षण अधिक्षक	

अनुसूचि : १ सम्परीक्षणको व्यहोरा : देहाय अनुसारका व्यहोरा फछ्यौट गरी सम्परीक्षणका लागि पेश गरेकोमा लगत कट्टाको जानकारी उपलब्ध गराइनेछ ।

क्र.स.	दफा	बेरुजु व्यहोरा	सम्परीक्षण व्यहोरा रकम	सम्परीक्षण रकम (रु)
१	११२,११३	मुहाखोला रिम्काचौसिला सडक निर्माण	वैंकवाट भुक्तानी नभएको देखिएको	३९६१७६
२	११६	स्याला माथीगाउँ सिँचाई	वैंकवाट भुक्तानी नभएको देखिएको	५४९०५१
३	१०६	सरस्वति माव निग्री	वैंकवाट भुक्तानी नभएको देखिएको	५१७८५३
४	१०२	गिजागाड राडिगर सिँचाई	दाखिला भौचर पेश	३९९५५०
५	११३	छेपारे पिपलचौर सडक	वैंकवाट भुक्तानी नभएको देखिएको	३६६६५४
६	७४	नविन आधारभुत विद्यालय	दाखिला भौचर पेश	३४५४५३
७	९१	गिजागाड सिँचाई मर्मत	धरौटी सदरस्याहा गरी कट्टी	६५५५०
८	९०	पसाने भैरवी तारजाली निर्माण	धरौटी सदरस्याहा गरी कट्टी	७८२४२
९	११२	ढुलिभेरी उपभोक्ता समिति	दाखिला भौचर पेश	२३१५६६
१०	९५	गणतान्त्रिक श्रम सहकारी	दाखिला भौचर पेश	१४००००
११	७९	ढुंगिला दाजे सडक	दाखिला भौचर पेश	८५८७६
१२	११८	भल्मा हम्पा सडक निर्माण	दाखिला भौचर पेश	१४५०००
१३	११९	वसेरा खदी सडक	दाखिला भौचर पेश	२४७५००
१४	१०८	नगर अस्पताल सडक तथा	दाखिला भौचर पेश	१०५४८५
१५	९३	राम वहादुर केसी	दाखिला भौचर पेश	७०६५५

१६	६७	नगर क्यान्टिन	दाखिला भौचर पेश	४३८०
१७	६४	नेपाल राष्ट्रिय मावि गत्रसैना	दाखिला भौचर पेश	२४४०००
१८	६८	अनन्त वहादुर वि क	असुल दाखिला	१६२०००
१९	८१	कमल आ वि हर्दिगाँउ	असुल दाखिला	२८००
२०	६२	शर्पु मल्ल र निराजन चदारा	असुल दाखिला	८३५६५
२१	९४	निराजन विक	दाखिला भौचर पेश	८०८००
२२	१०९	जीवन बुढा	दाखिला भौचर पेश	३७५००
२३	७१	राम वहादुर के सी	दाखिला भौचर पेश	१६०८०
२४	४१.१	राजश्व कम दाखिला	प्रतिकृयावाट फछर्यौट	२०८८०७
२५	१२०	कोशी एण्ड न्यौपाने जेभि	मोविलाइजेशन पेशकी	१७२७०००
२६	१२०	खड्क वहादुर बुढा	पेशकी	६२१०००
२७	१२०	पि एस कन्स्ट्रक्सन	मोविलाइजेशन पेशकी	९९२०००
२८	१२०	मनकामना कन्स्ट्रक्सन निर्माण एण्ड सप्लायर्स	मोविलाइजेशन पेशकी	१४०००००
२९	१२०	हाम्रो जे भि पन्त	मोविलाइजेशन पेशकी	२३०००००
३०	१२०	दिवा यति नायग्रा जेभि	मोविलाइजेशन पेशकी	२५०००००
३१	१२०	मार्गदेवि निर्माण सेवा	मोविलाइजेशन पेशकी	३३०००००
३२	१२०	ग्रामिण यूवा सरोकार केन्द्र	प्रमाण पेश	५८३०००

			३३	१२०	झारमारे जलजला श्रम सहकारी संस्था लि	प्रमाण पेश	१०३८०००		
			३४	१२०	सानीभेरी बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था	प्रमाण पेश	२०००००		
					जम्मा		१,९२,४५,५४३		